

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO TUŽILAŠTVO/TUŽITELJSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

***IZVJEŠTAJ O RADU
FEDERALNOG TUŽILAŠTVA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU***

Sarajevo, januar 2021. godine

Sadržaj

<i>1</i>	<i>UVOD</i>	<i>1</i>
<i>2</i>	<i>OBIM I REZULTATI RADA U 2020. GODINI</i>	<i>1</i>
2.1	Krivična oblast	2
2.2	Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH.....	13
2.3	Ostale aktivnosti u krivičnoj oblasti.....	17
2.4	Upravna, građanska i administrativna oblast	19
2.5	Ostvarenje Plana rada u 2020. godini.....	20
<i>3</i>	<i>USLOVI SMJEŠTAJA, KADROVSKA, TEHNIČKA I FINANSIJSKA OPREMLJENOST ZA VRŠENJE OSNOVNIH DUŽNOSTI</i>	<i>20</i>
3.1	Uslovi smještaja	25
3.2	Kadrovska osposobljenost.....	25
3.3	Materijalna i tehnička opremljenost.....	25
3.4	Budžet i izvršenje budžeta u 2020. godini	25
<i>4</i>	<i>IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEŠKIH CILJEVA PREDVIĐENIH STRATEŠKIM OKVIROM ZA TUŽILAŠTVA U FBiH 2018-2020</i>	<i>25</i>
4.1	Ciljani rezultat 3.1 – Povećati kvalitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima.....	26
4.2	Ciljani rezultat 3.2 – Povećati kvantitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima.....	26
4.3	Obavješćavanje javnosti o radu tužilaštva	26
	<i>ZAKLJUČNA OPAŽANJA</i>	<i>27</i>

Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalno tužilaštvo) je samostalno državno tijelo, koje svoj rad zasniva na načelima nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na sve učesnike u krivičnom postupku, kao i sve državne i druge organe javne vlasti. Osnovano je 01.04.2003. godine Odlukom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (u daljem tekstu: VSTV BiH) o osnivanju Tužilaštva Federacije BiH i imenovanju tužilaca u Tužilaštvo Federacije BiH.¹ Nadležnosti i ovlaštenja, organizacija i rad, sredstva za rad i druga pitanja utvrđena su Zakonom o Federalnom tužilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine.²

Prema Pravilniku o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH³, Federalno tužilaštvo je donijelo Plan rada za 2020. godinu⁴ i ustrojene su odgovarajuće evidencije u cilju praćenja rezultata rada. Planom rada utvrđen je pretpostavljeni obim rada na godišnjem nivou, pa je tako utvrđeno da će se riješiti 282 „KTŽ“ predmeta, 21 „KTŽK“ predmeta, 15 „KTŽKŽ“ predmeta, 18 „KTPP“ predmeta, 779 „KTA“ predmeta i 711 „A“ predmeta. Takođe je planirano obavljanje nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, pružanje stručne pomoći kantonalnim tužilaštvima, održavanje kolegija, kao i aktivnosti na realizaciji strateških dokumenata. Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH⁵ nije utvrđena orijentaciona norma za federalne tužioce, ali je utvrđena obaveza Federalnog tužilaštva da se svi predmeti, primljeni u toku godine, riješe ažurno i efikasno.

U toku 2020. godine Federalno tužilaštvo je imalo u radu ukupno 1.608 predmeta, od čega 1.085 predmeta u krivičnoj oblasti, 520 predmeta u administrativnoj, upravnoj i građanskoj oblasti 1 predmet i 2 predmeta sa oznakom povjerljivo. Od navedenog broja, zaključno sa 31.12.2020. godine, riješeno je ukupno 1.569 predmeta, od čega njih 1.046 u krivičnoj oblasti i 521 predmeta u administrativnoj, upravnoj i građanskoj oblasti, te 2 sa oznakom povjerljivo. Predmeti koji nisu riješeni u toku 2020. godine, njih ukupno 39, su predmeti iz krivične oblasti koji su zaprimljeni na samom kraju godine, a isti će biti riješeni početkom 2021. godine. Obzirom da je pandemija virusa COVID-19 nastupila u mjesecu martu 2020. godine, ista situacija je uvjetovala poseban raspored rada tužilaca Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine. Pritužbe koje su ostale u radu se odnose na kompleksne i obimne predmete koji se ne mogu završiti u kratkom roku.

¹ Odluka o osnivanju Tužilaštva Federacije BiH i imenovanju tužilaca u Tužilaštvo Federacije BiH, „Službene novine FBiH“ broj: 7/03

² Zakon o Federalnom tužilaštvu FBiH, „Službene novine FBiH“ broj: 42/02 i 19/03

³ „Službeni glasnik BiH“ broj: 64/16 i 96/16

⁴ Plan rada za 2020. godinu broj: A-76/2020 od 12.02.2020. godine

⁵ „Službeni glasnik BiH“ broj: 64/16, 96/16, 93/17 i 71/18

2.1 Krivična oblast

Kao što je navedeno, nadležnost i ovlaštenja Federalnog tužilaštva propisani su prvenstveno Zakonom o Federalnom tužilaštvu FBiH, koji je donesen Odlukom Visokog predstavnika u BiH 2002. godine, dok ga je Parlament FBiH, u neizmijenjenom tekstu, usvojio 2003. godine, od kada nije mijenjan, dopunjavan, niti usklađivan sa drugim zakonima koji su imali uticaj na njegove odredbe.⁶ Federalno tužilaštvo je nadležno da „sprovodi istražne radnje i goni potencijalne učinioce krivičnih djela i privrednih prijestupa...“⁷. Pri tome funkcija gonjenja, odnosno nadležnost Federalnog tužilaštva za procesuiranje počinilaca krivičnih djela odnosi se na sva krivična djela propisana Krivičnim zakonom FBiH, te u ostvarivanju funkcije gonjenja, Federalno tužilaštvo postupa pred Vrhovnim sudom FBiH (u daljem tekstu: Vrhovni sud), ali može postupati i pred svim kantonalnim i općinskim sudovima u Federaciji BiH.⁸

Zakon o Federalnom tužilaštvu FBiH prvobitno je propisivao prvostepenu nadležnost Federalnog tužilaštva⁹, za sprovođenje istražnih radnji i gonjenje potencijalnih učinilaca krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, nezakonite trgovine drogom ili organizovanog kriminala, a koje su u skladu sa Zakonom o Vrhovnom sudu FBiH u nadležnosti tog suda.¹⁰ Međutim, navedena prvostepena nadležnost Federalnog tužilaštva derogirana je 2005. godine donošenjem Zakona o sudovima u FBiH.¹¹ Naime, ovim Zakonom propisana stvarna nadležnost Vrhovnog suda FBiH ne utvrđuje prvostepenu nadležnost tog suda niti za jedno krivično djelo, već je samo ostavljena mogućnost utvrđivanja takve njegove nadležnosti federalnim zakonom.¹² U skladu sa tako regulisanom stvarnom nadležnošću Vrhovnog suda FBiH, prestala je prvostepena krivična nadležnost ovog suda, a samim tim i Federalnog tužilaštva, te je ostala samo apelaciona nadležnost Federalnog tužilaštva u krivičnim postupcima po redovnim pravnim lijekovima protiv odluka kantonalnih sudova donesenih u prvostepenom krivičnom postupku i vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka svih sudova kada je to zakonom određeno. Kao mogući izuzetak od ovog pravila, Zakon o Federalnom tužilaštvu FBiH predviđa jedino slučajeve u kojima glavni federalni tužilac, kada dođe do saznanja da kantonalna tužilaštva nisu pravilno primijenila Krivični zakon FBiH ili da se gonjenje krivičnih djela ne može efikasno sprovesti u nadležnosti kantonalnog tužilaštva ili iz drugih objektivnih razloga, može da odluči da sam preuzme sprovođenje istrage u konkretnom krivičnom postupku pred kantonalnim i općinskim sudom, odnosno da te predmete povjeri federalnom tužiocu, drugom tužiocu u kantonalnom tužilaštvu ili drugom kantonalnom tužilaštvu.¹³ Glavni federalni tužilac rješava i sukob nadležnosti između kantonalnih tužilaštava¹⁴, te odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti sa jednog na drugo kantonalno tužilaštvo i o privremenom upućivanju federalnih i/ili kantonalnih tužilaca na rad u drugo kantonalno tužilaštvo.

⁶ Npr. Zakon o sudovima u FBiH, Zakon o izvršnom postupku, Zakon o parničnom postupku.

⁷ Član 16 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

⁸ Član 17 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

⁹ Član 16 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

¹⁰ Nadležnosti Vrhovnog suda FBiH u smislu ove odredbe bile su regulisane Zakonom o Vrhovnom sudu FBiH („Službene novine Federacije BiH”, broj: 2/95, 9/96 i 33/99).

¹¹ Zakon o sudovima u FBiH, „Službene novine Federacije BiH”, broj: 38/05, 22/06, 63/10, 7/13 i 52/14.

¹² Član 29 Zakona o sudovima u FBiH.

¹³ Član 20 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

¹⁴ Član 51 Zakona o krivičnom postupku FBiH i član 19 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

Parlament FBiH je u 2014. godini donio Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH,¹⁵ koji je dana 01.08.2014. godine stupio na snagu, s tim da se trebao početi primjenjivati šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, tj. 01.02.2015. godine.¹⁶ Ovim zakonom ponovo je propisana prvostepena nadležnost Vrhovnog suda i Federalnog tužilaštva u odnosu na krivična djela korupcije i organizovanog kriminala, zbog čega su u Vrhovnom sudu i Federalnom tužilaštvu osnovani posebni odjeli. S tim u vezi, Federalno tužilaštvo je u 2014. godini donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, kojim je, u skladu sa odredbama navedenog zakona, ustanovljena nova unutrašnja organizacija Federalnog tužilaštva, tako da je, pored Odjela opšte nadležnosti (Odjel I), formiran i Poseban odjel za suzbijanje korupcije, organiziranog i međukantonalnog kriminala (Odjel II).

Međutim, pomenuti zakon se ni nakon 01.02.2015. godine nije počeo primjenjivati usljed nedostatka budžetskih sredstava i neobezbjedenja potrebnog prostora za rad sudija, tužilaca i administrativnog osoblja u posebnim odjelima Vrhovnog suda i Federalnog tužilaštva, što je uticalo i na zastoj u imenovanju istih. Zbog složenosti obezbjeđenja ovih uslova, Vlada FBiH je (tek) u februaru 2016. godine uputila Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u kome je predložen novi početak primjene ovog zakona i to počev od 01. jula 2017. godine. Parlament FBiH, u toku 2016. godine, nije usvojio predložene izmjene u pogledu utvrđivanja datuma početka primjene Zakona, pa zbog neobezbjedenja prostora i budžetskih sredstava za rad Posebnog odjela, nije ni ostvaren predloženi početak primjene (01.07.2017.) U međuvremenu, Vlada FBiH je na sjednici 09.07.2015. godine zaključila da je potrebno izvršiti analizu Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, te, u skladu sa rezultatima analize, izraditi nacrt izmjena i dopuna ovog zakona, koji bi sadržavao novi rok početka primjene, ali i druge izmjene za koje se utvrdi potreba. Povodom tog zaključka Vlade FBiH, Federalni ministar pravde formirao je Radnu skupinu čiji je zadatak bio da analizira aktualni Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH, a koju su činili predstavnici Pravnog fakulteta u Sarajevu, Vrhovnog suda Federacije BiH, Federalnog tužilaštva i Federalnog ministarstva pravde. Njezin rad i sveobuhvatna analiza rezultirali su Prednactrom novog zakona.

Vlada Federacije BiH je na 139. sjednici održanoj dana 26.04.2018. godine utvrdila Nacrt zakona o suzbijanju organiziranih oblika kaznenih djela, organiziranog kriminala, terorizma i međukantonalnog kriminala, koji propisuje osnivanje, organizaciju, nadležnost i postupanje posebnih odjela Vrhovnog suda Federacije BiH i Federalnog tužilaštva.

Početak primjene Zakona o suzbijanju organiziranih oblika kaznenih djela, organiziranog kriminala, terorizma i međukantonalnog kriminala prestaje da važi Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH iz 2014. godine.

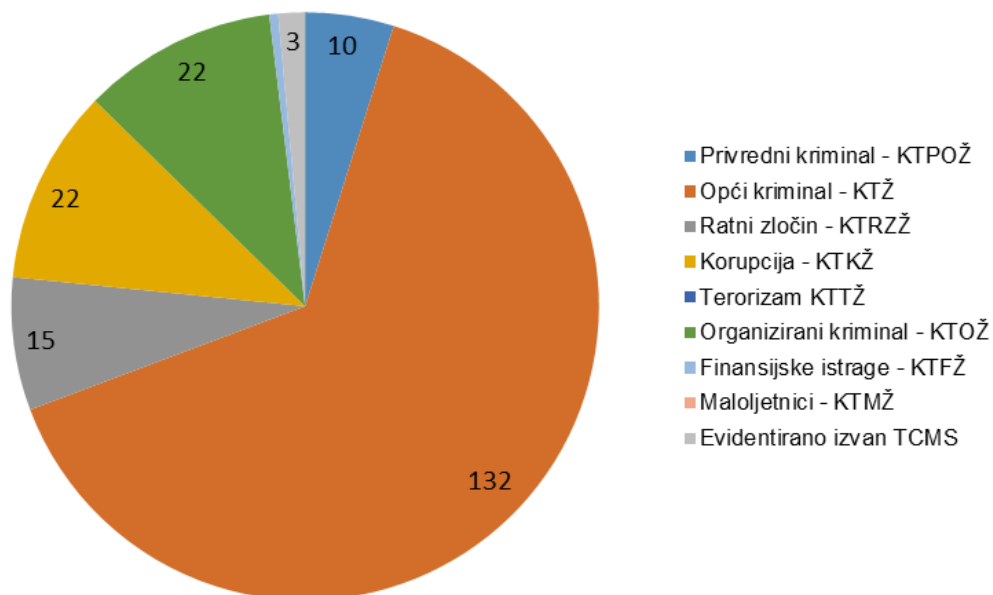
U skladu sa svojim nadležnostima za postupanje u krivičnim predmetima, Federalno tužilaštvo je protekle godine pred Vrhovnim sudom postupalo u 205 predmeta protiv 255 lica po izjavljenim redovnim pravnim lijekovima – žalbama (KTŽ predmeti). Od navedenog ukupnog broja KTŽ predmeta u radu, njih 10 protiv 20 lica je bilo u oblasti privrednog kriminala, 22 predmeta protiv 31 lica u oblasti korupcije, 22 predmeta protiv 35 lica u

¹⁵ Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, "Službene novine FBiH", broj: 59/14.

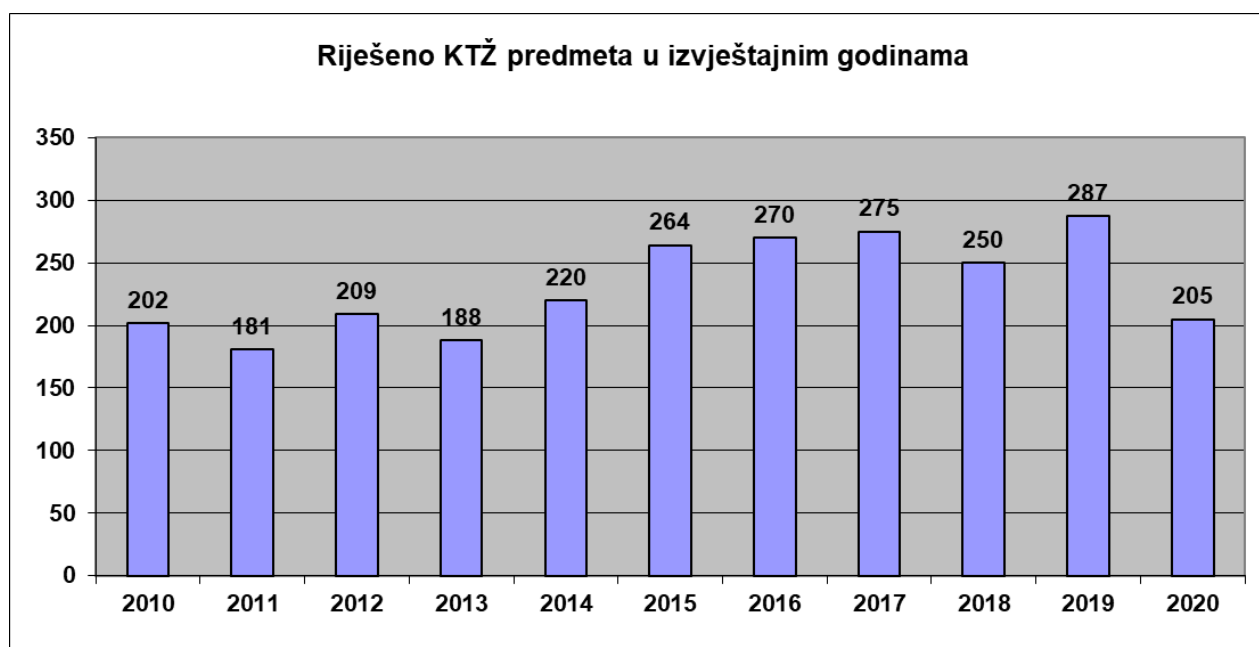
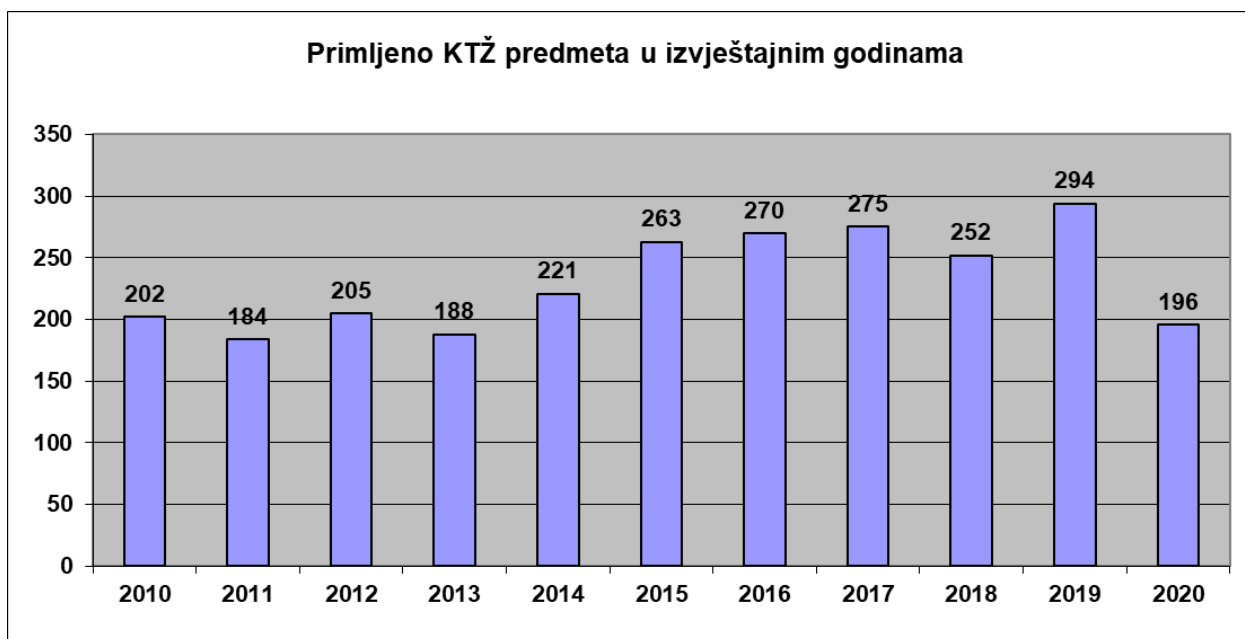
¹⁶ Krajem januara 2015. godine Vlada FBiH je podnijela Parlamentu FBiH prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, kojim bi se početak njegove primjene prolongirao za 01.01.2016. godine.

oblasti organizovanog kriminala, 15 predmeta protiv 17 lica u oblasti ratnih zločina i 132 predmeta protiv 146 lica u oblasti opšteg kriminala, dok je 3 predmeta protiv 3 lica evidentirano izvan TCMS sistem. Zaključno sa 31.12. 2020. godine svi predmeti su riješeni.

1 Struktura KTŽ predmeta prema oblastima kriminala

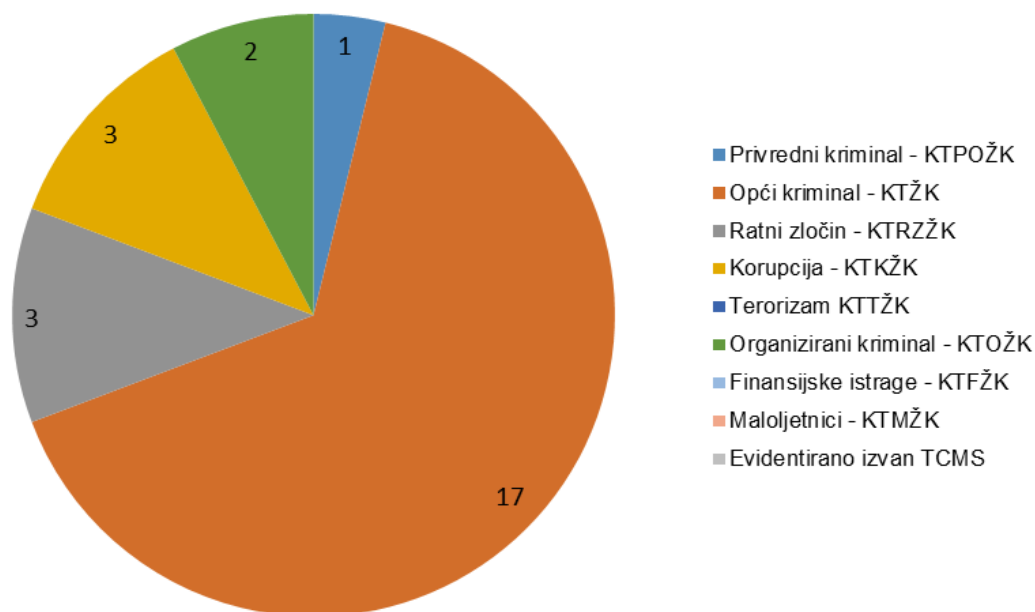

Kada se posmatra obim rada na ovoj vrsti predmeta u periodu od 2009. do 2020. godine, evidentan je blagi porast priliva KTŽ predmeta do 2018. godine, o čemu svjedoči i niže prikazan grafikon, kada je došlo do ponovnog porasta u prilivu ove vrste predmeta, da bi u 2020. godini došlo do značajnijeg pada priliva KTŽ predmeta za 98 predmeta, odnosno za 33,33% u odnosu na 2019. godinu.

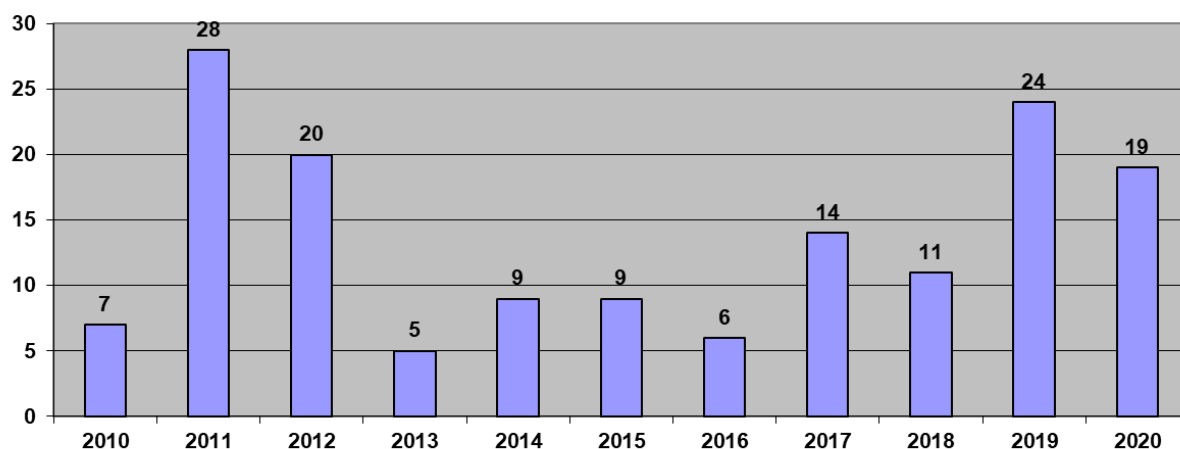
U toku 2020. godine bilo je ukupno u radu 26 predmeta protiv 33 lica u kojima je, uvažavanjem žalbe, ukinuta prvostepena presuda kantonalnog suda i određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom (KTŽK predmeti), i to: 1 predmet protiv 1 lica je bilo u oblasti privrednog kriminala, 2 predmeta protiv 3 lica u oblasti organizovanog kriminala, 3 predmeta protiv 3 lica u oblasti ratnih zločina, 3 predmeta protiv 4 lica u oblasti korupcije i 17 predmeta protiv 22 lica u oblasti opšteg kriminala. Od navedenih predmeta 7 je ostalo neriješeno na sudu, pa se očekuje zakazivanje i održavanje pretresa u toku 2021. godine, u cilju donošenja presude.

Struktura KTŽK predmeta prema oblastima kriminala

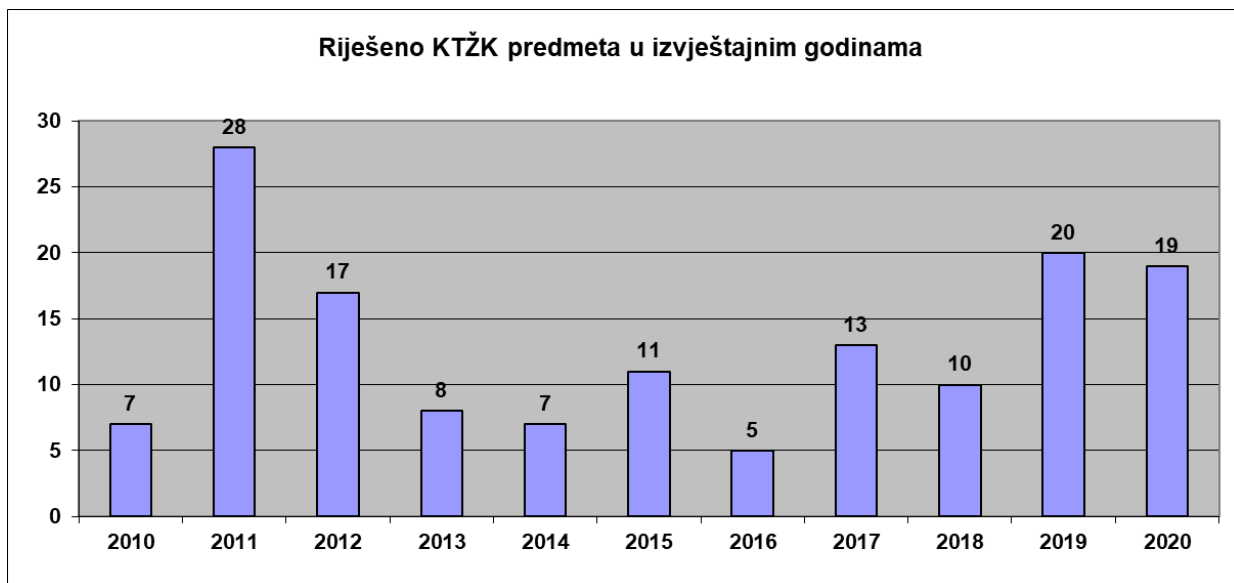

Iz niže predloženog grafikona u kojem je obuhvaćen period od 2009. do 2019. godine evidentan je oscilirajući trend broja KTŽK predmeta. Na osciliranje broja ove vrste predmeta od 2013. godine bile su od uticaja izmjene Zakona o krivičnom postupku FBiH, kojima je regulisana nadležnost drugostepenog suda o pravu ukidanja prvostepene presude i vraćanja predmeta prvostepenom sudu na ponovno suđenje.¹⁷ Broj primljenih KTŽK predmeta u 2020. godini, u usporedbi sa 2019. godinom je blago povećan 26 u 2020. u odnosu na 24 predmeta u 2019. (vidjeti niže grafikone).

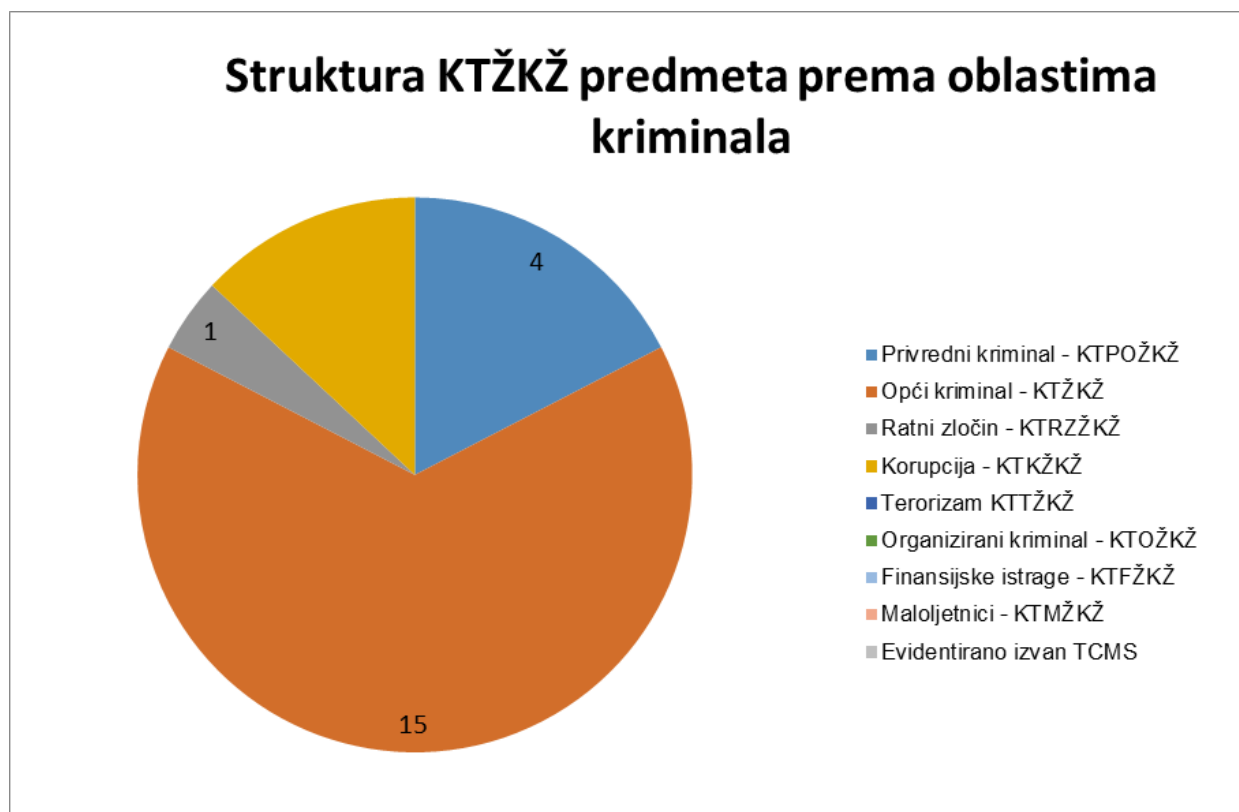
Primljeno KTŽK predmeta u izvještajnim godinama

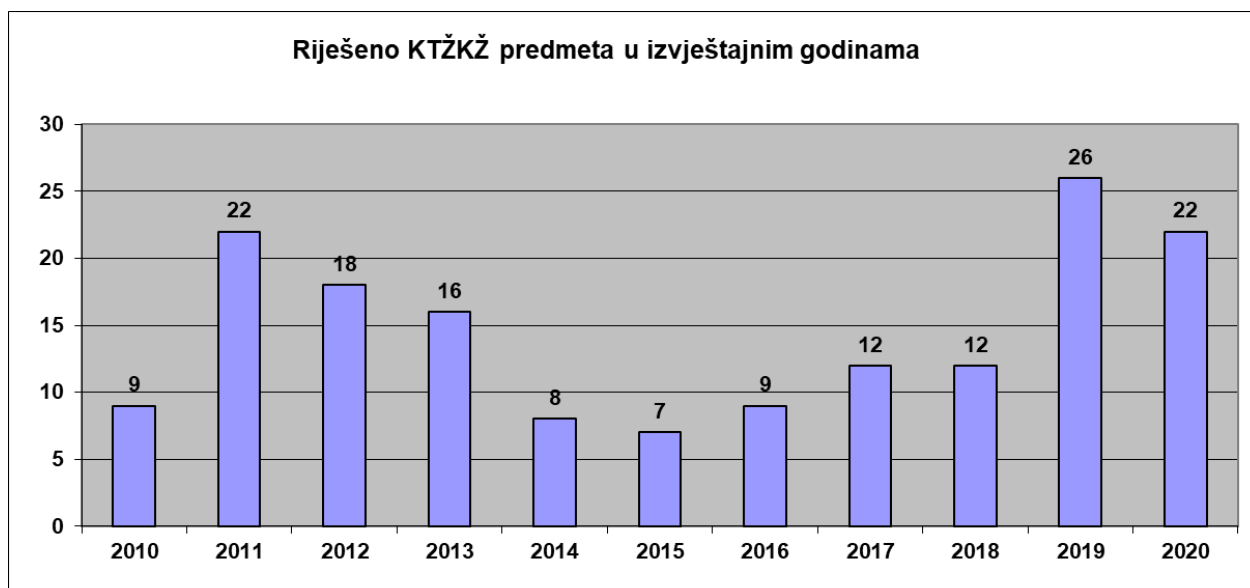
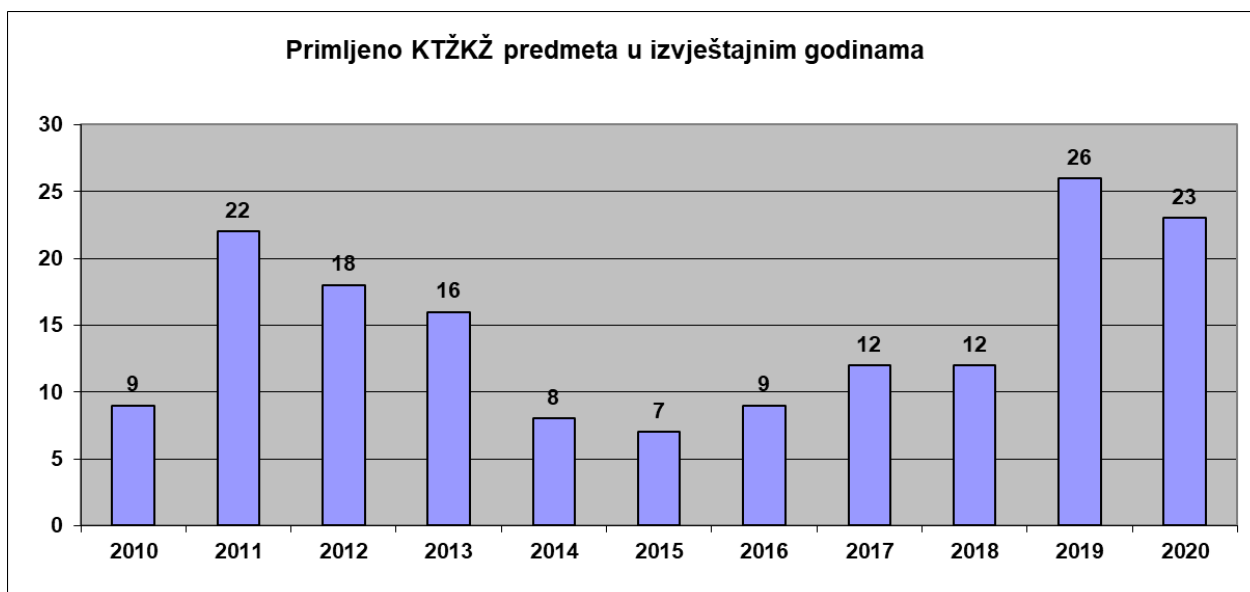

¹⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku FBiH, „Službene novine FBiH“, broj: 8/13.

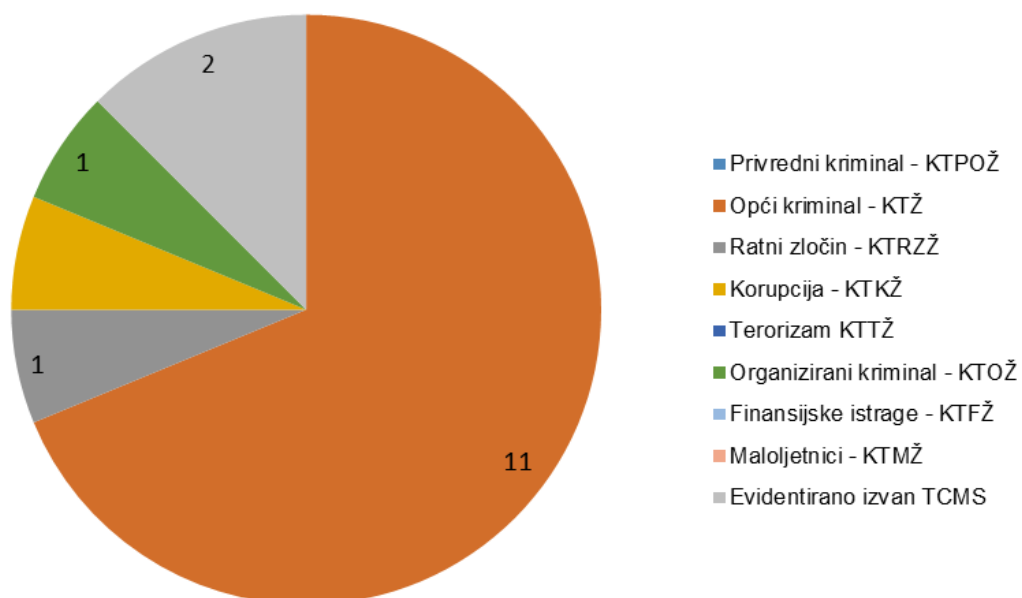
Federalno tužilaštvo primilo je u 2020. godini i 23 KTŽKŽ predmeta protiv 25 lica, što je blago smanjenje u odnosu na 2019. godini. 1 predmet sa 1 licem iz oblasti privrednog kriminala je ostao neriješen na kraju 2020. godine.

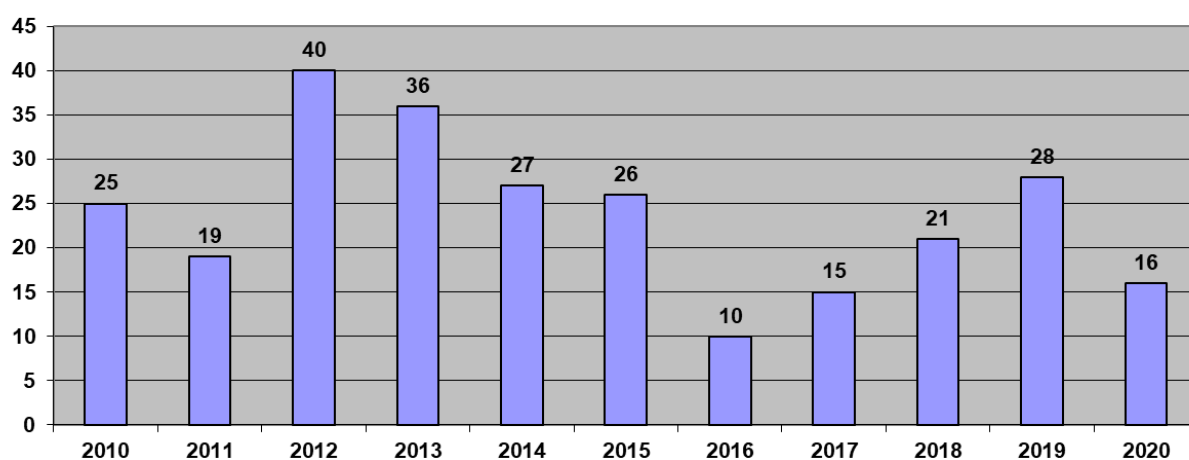

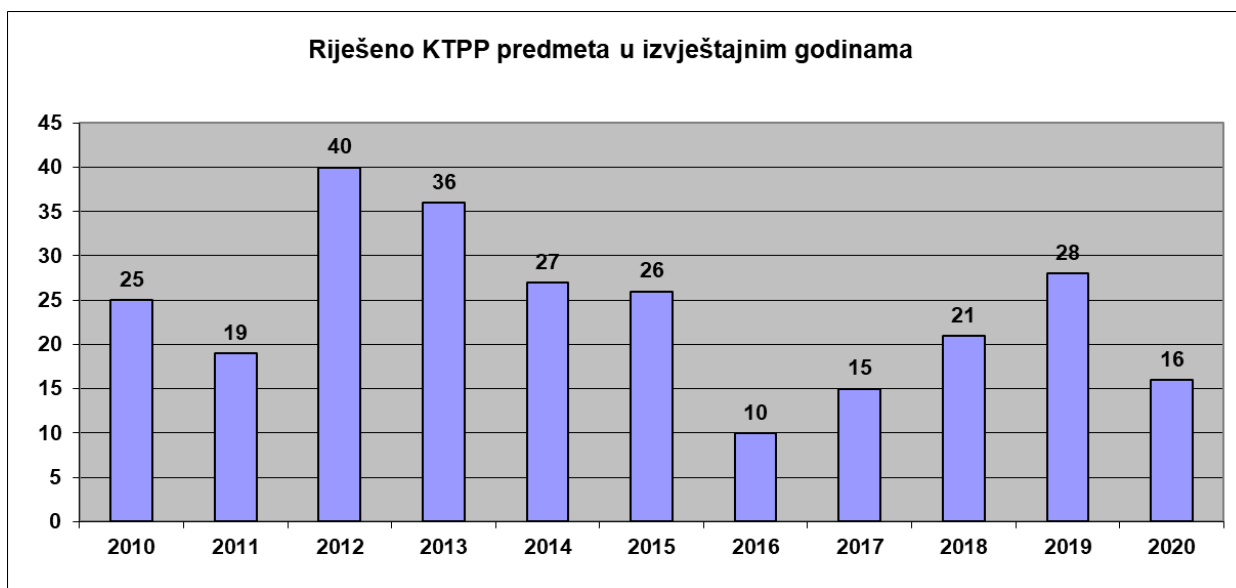
Riješeno je i 16 predmet koji se vode po izjavljenom vanrednom pravnom lijeku – zahtjevu za ponavljanje postupka (KTPP), a koji su primljeni i bili u radu tokom 2020. godine. Od navedenih, ukupno je bilo u radu i riješen je 1 predmet iz oblasti organizovanog kriminala, 1 predmet u oblasti ratnih zločina, 1 predmet u oblasti korupcije i 11 predmeta u oblasti opšteg kriminala.

Struktura KTPP predmeta prema oblastima kriminala

Primljeno KTPP predmeta u izvještajnim godinama

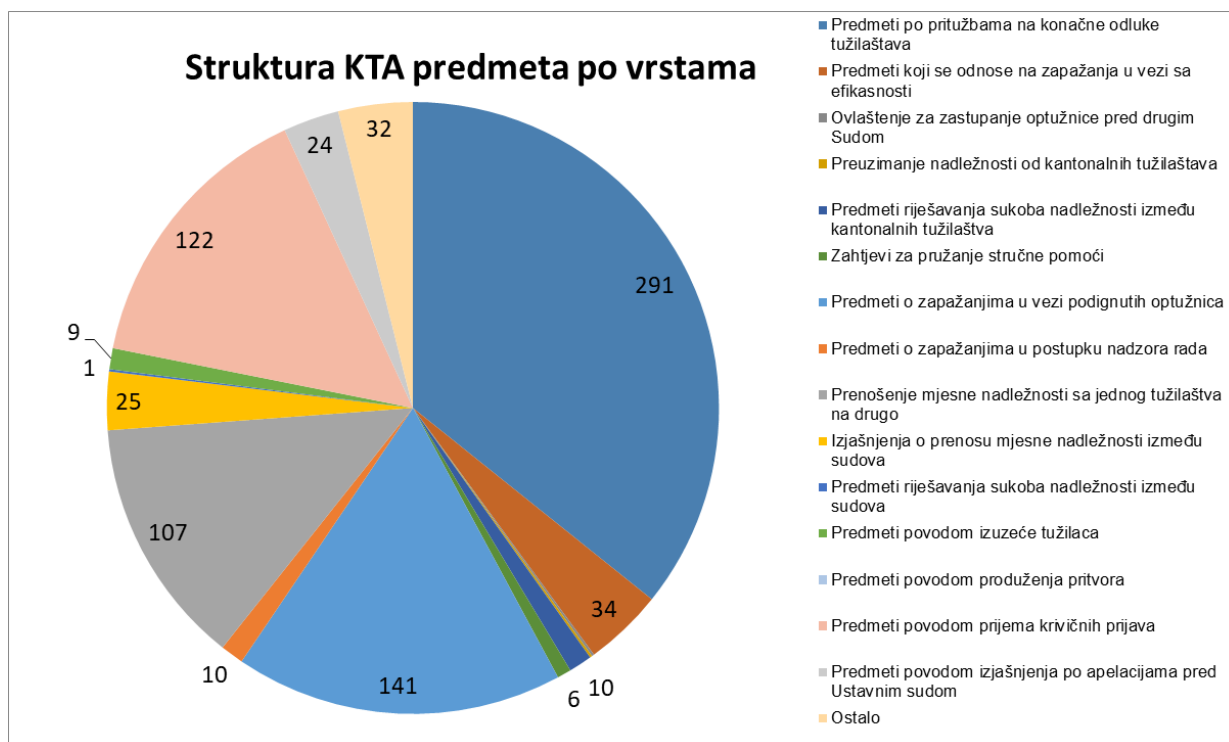
U protekloj godini, Federalno tužilaštvo nije imalo u radu KTHP predmeta – zahtjev za zaštitu zakonitosti, jer ovaj vanredni pravni lijek nije predviđen ZKP-om FBiH, iako već duži period postoji u ZKP-u RS. U nacrtu ZKP-a FBiH, koji je izrađen od strane Federalnog ministarstva pravde, predlaže se uvođenje ovog vanrednog pravnog lijeka i u Federaciji, pa se očekuje da će ovaj zakon u toku 2021. godine biti razmatran i usvojen.

Kada su u pitanju druge vrste krivičnih predmeta, Federalno tužilaštvo postupa i u predmetima koji se vode pod oznakom KTA i odnose se na:

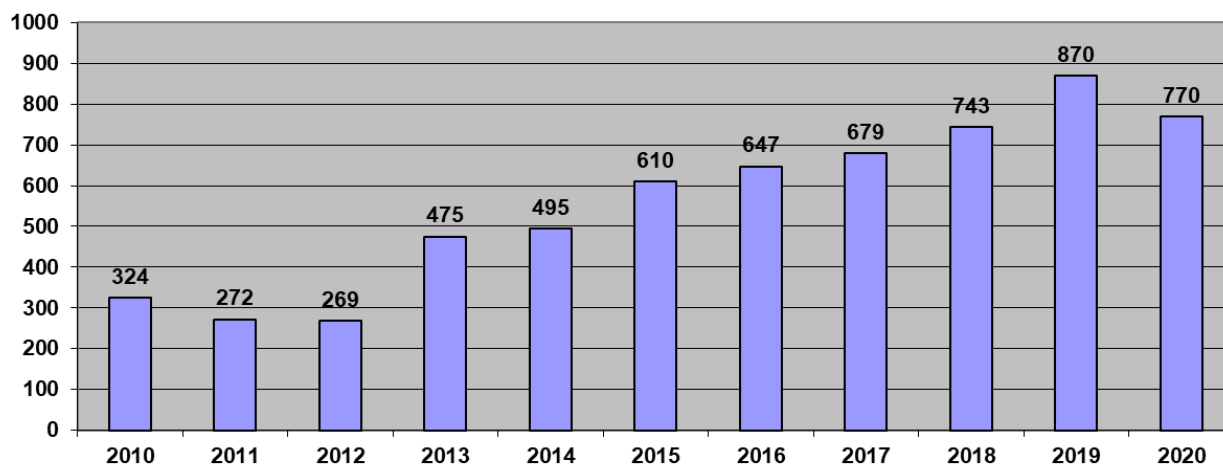
- *Rješavanje sukoba nadležnosti između kantonalnih tužilaštava (član 51 ZKP FBiH);*
- *Prenošenje mjesne nadležnosti sa jednog na drugo kantonalno tužilaštvo (član 35 ZKP FBiH);*
- *Produženje pritvora (član 149 ZKP FBiH);*
- *Izuzete tužila od postupanja u konkretnim krivičnim predmetima (član 44 ZKP FBiH);*
- *Davanje ovlaštenja kantonalnom tužiocu za zastupanje optužnice pred nadležnim sudom na području drugog kantonalnog tužilaštva (u slučaju kada Vrhovni sud prenese mjesnu nadležnost suda na drugi nadležan sud na području drugog kantona – član 20 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Pritužbe na konačne odluke kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima (neprovođenje istrage, obustava istrage – član 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja u postupku nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima (član 9 i 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja povodom podignutih optužnica kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima koje se dostavljaju na uvid (član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja u vezi efikasnosti rješavanja prijava, odnosno efikasnosti vođenja i trajanja istraga (član 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zahtjevi kantonalnih tužilaštava za pružanje stručne pomoći (član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Krivične prijave fizičkih i pravnih osoba (član 48 u vezi s članom 24 ZKP FBiH);*
- *Izjašnjenja o sukobu nadležnosti između sudova (član 38 ZKP FBiH);*

- Izjašnjenja povodom prenošenja mjesne nadležnosti između sudova Član 34 i 35 ZKP FBiH);
- Preuzimanje nadležnosti od kantonalnog tužilaštva (član 20 stav 2-1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);
- Izjašnjenja povodom apelacija podnesenih Ustavnom sudu BiH;
- Predmeti ustupljeni od Tužilaštva BiH;
- Ostale predmete koji se odnose na problematiku krivično-pravne oblasti iz nadležnosti kantonalnih tužilaštava i/ili Federalnog tužilaštva.

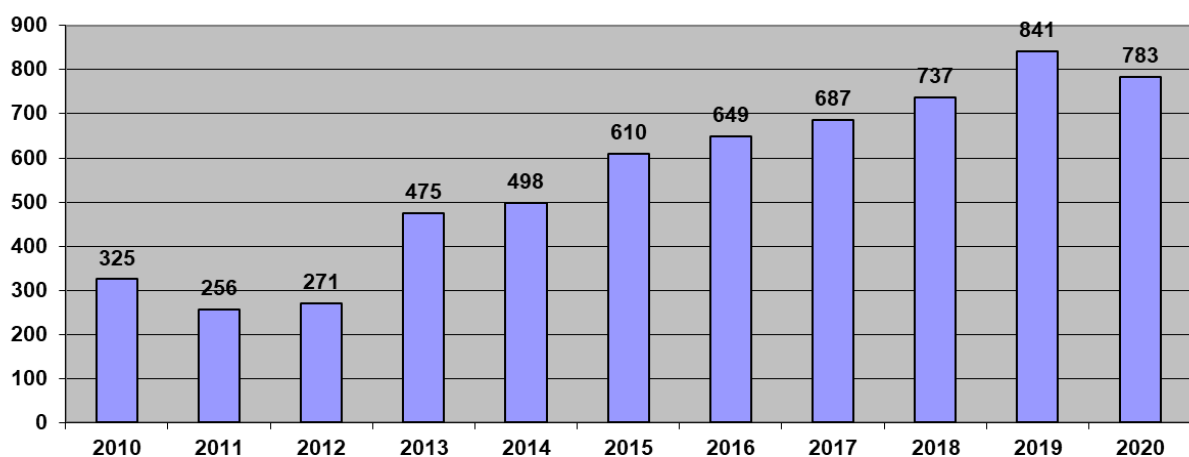
Od ukupnog broja od 814 KTA predmeta u radu u toku 2020. godine, riješeno je njih 783, dok je preostalih 31 KTA predmeta, zaprimljenih pred kraj godine, ostalo u radu. Obzirom da je pandemija virusa COVID-19 nastupila u mjesecu martu 2020. godine, ista situacija je uvjetovala poseban raspored rada tužilaca Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine. Pritužbe koje su ostale u radu se odnose na kompleksne i obimne predmete koji se ne mogu završiti u kratkom roku.

Primljeno KTA predmeta u izvještajnim godinama

Riješeno KTA predmeta u izvještajnim godinama

Pored navedenih, u Federalnom tužilaštvu se nalaze i predmeti sa oznakom tajnosti. Stepen povjerljivosti materijala, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka,¹⁸ određuje se u momentu izrade, odnosno primitka materijala, a određuje ga pošiljalac materijala ili glavni federalni tužilac. Materijal tužilaštva koji je službena tajna označava se sa oznakom „povjerljivo“ ili „interno“, a odnosi se na predmete različite prirode, mada se najčešće radi o određenim „osjetljivim“ istragama, odnosno aktivnostima u okviru takvih istraga. Ovakav materijal – predmeti, čuvaju se zaključani u metalnoj kasi, odvojeno od drugih spisa. Oznakom „interno“ označavaju se akti u vezi sa poslovima uprave Tužilaštva.

Tokom 2020. godine, u Federalnom tužilaštvu bila su 2 predmeta sa oznakom tajnosti „povjerljivo“ koji su riješeni.

¹⁸ Zakon o zaštiti tajnih podataka, “Službeni glasnik BiH” broj: 54/05 i 12/09.

2.2 Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH

Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH, koja se implementira kroz ovlaštenja glavnog federalnog tužioca, njegovih zamjenika i federalnih tužilaca, je jedna od osnovnih funkcija Federalnog tužilaštva.¹⁹

Nadzor nad radom kantonalnih tužilaštava u praksi Federalnog tužilaštva FBiH odvija se:

- *U drugostepenim krivičnim predmetima (KTŽ) kontrolom kvaliteta izjavljenih žalbi na prvostepene presude kantonalnih sudova, a koje žalbe se rješavaju u drugostepenom postupku pred Vrhovnim sudom. Postupajući federalni tužioci u tim predmetima bilježe svoja zapažanja, naročito u pogledu kvaliteta izjavljenih žalbi, ta se zapažanja analiziraju i na pogodan način čine dostupnim kantonalnim tužilaštvima.²⁰ Ova vrsta nadzora predstavlja kontinuiran način nadzora koji se obavljao i tokom 2020. godine, tako da će se u narednom periodu ponovo analizirati i aktuelizirati pitanje unapređenja kvaliteta izjavljenih žalbi;*
- *U skladu sa instrukcijom glavnog federalnog tužioca, kantonalna tužilaštva su obavezna da Federalnom tužilaštvu FBiH dostavljaju primjerke podignutih optužnica za krivična djela iz prvostepene nadležnosti kantonalnih sudova u Federaciji BiH, tj. podignutih optužnica protiv lica koja su izvršila krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od 10 ili više godina ili kazna dugotrajnog zatvora. Federalni tužioci koji su zaduženi za praćenje rada pojedinih kantonalnih tužilaštava pregledaju te optužnice u pogledu pravilnosti i potpunosti činjeničnih opisa izvršenja krivičnih djela i pravilnosti pravnih kvalifikacija krivičnih djela, evidentiraju svoje primjedbe i sugestije, te ih pravovremeno dostavljaju kantonalnim tužilaštvima, kako bi ova tužilaštva mogla, tokom glavnog pretresa, izmjenama optužnica, otkloniti nedostatke na koje je ukazano. Tokom 2019. godine Prošireni kolegij glavnih tužilaca u FBiH je usvojio Zajednički stav²¹ prema kojem će kantonalna tužilaštva prioritetno postupati u predmetima koji se odnose na krivična djela korupcije i organizovanog kriminala, dok će Federalno tužilaštvo FBiH pregled svih optužnica podignutih za sva koruptivna krivična djela (bez obzira na propisanu kaznu). Ovih optužnica u izvještajnom periodu je bilo 75.*
- *U toku 2020. godine, ovom vrstom nadzora pregledano je 141 optužnica i data su pismena mišljenja o zapažanjima, koja su dostavljena kantonalnim tužiocima u nadležnim kantonalnim tužilaštvima. Zapaženo je smanjenje broja pregledanih optužnica, odnosno broj podignutih optužnica od strane kantonalnih tužilaštava za*

¹⁹ Član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

²⁰ Tako su u proteklom periodu ta zapažanja bila iskorištena u 2010. godini za izradu Analize žalbi kantonalnih tužilaštava uložениh na prvostepene presude kantonalnih sudova u FBiH (u periodu 2008. i 2009. godine), koja je bila dostavljena svim kantonalnim tužilaštvima, a osim toga je bila i jedna od razmatranih tema na III Stručnom savjetovanju tužilaca u BiH, održanom 2010. godine u organizaciji Udruženja tužilaca FBiH. S obzirom na prisutne primjedbe na kvalitet žalbi kantonalnih tužilaca, preporuke iz ove analize aktuelizirane su ponovo krajem 2015. godine po zaključku Kolegija Federalnog tužilaštva.

²¹ Broj A-31/19 od 28.01.2019. godine

krivična djela iz prvostepene nadležnosti kantonalnih sudova u Federaciji BiH je smanjen sa 187 pregledane optužnice u 2019. godini na 141 pregledanu optužnicu u 2020. godini.

U 2020. godini, analizom sadržaja datih mišljenja na pregledane optužnice, uočeno je da su se najčešće primjedbe federalnih tužilaca odnosile na; propuštanje stavljanja prijedloga za izricanje mjere bezbjednosti, oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i dr.; formalno-pravnu urednost, jer pojedini dijelovi optužnica nisu navedeni onim redom kako to proizilazi iz odredbe člana 242 ZKP FBiH; greške prilikom predlaganja dokaza koje treba izvesti na glavnom pretresu (npr. predlaganje da se pročitaju zapisnici o saslušanju svjedoka koji su predloženi da se pozovu i saslušaju na glavnom pretresu, predlaganje čitanja službene policijske zabilješke, iako iste ne predstavljaju dokaz u krivičnom postupku itd.); propuštanje pozivanja na blanketne propise; propuštanje ulaganja troškovnika o ukupnim troškovima koja su kantonalna tužilaštva imala u fazi istrage, a shodno odredbi člana 199 stav 4 ZKP-a FBiH.

U postupku rješavanja pritužbi podnosioca prijave i/ili oštećenog na konačnu odluku glavnog kantonalnog tužioca o neprovođenju istrage (član 231 stav 3 i 4 ZKP FBiH), odnosno u postupku rješavanja pritužbi oštećenog na konačnu odluku glavnog kantonalnog tužioca o obustavi istrage (član 239 stav 2 ZKP FBiH), federalni tužioci, u cilju ispitivanja osnovanosti pritužbe, pribavljaju krivični predmet kantonalnog tužioca i tom prilikom vrše nadzor da li je u konkretnom slučaju pravilno primjenjen Krivični zakon FBiH (član 20 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH). O ishodu rješavanja pritužbe obavještava se podnosilac pritužbe i kantonalno tužilaštvo. Ova vrsta nadzora predstavlja najčešći način vršenja nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, a ovaj nadzor odnosi se takođe i na pritužbe zbog neefikasnog postupanja kantonalnih tužilaštava u krivičnim predmetima, kada se kantonalnim tužilaštvima daju konkretne upute u pogledu prioritarnog i efikasnog rješavanja tih predmeta. Treba napomenuti da ova vrsta nadzora zasluži posebnu pažnju kako zbog prakse Ustavnog suda BiH u pogledu pravilne primjene člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i konkretnih odluka, u kojima je predmet ocjene tog Suda bilo i pitanje rješavanja predmeta od strane tužilaštava u razumnom roku, tako i zbog obaveze realizacije planova rješavanja starih predmeta, te sprečavanja nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja u tim predmetima. Iz tih razloga, kao i zbog ostvarivanja i zaštite prava oštećenih, te neophodnosti ujednačavanja prakse postupanja kantonalnih tužilaštava, glavni federalni tužilac je u prethodnim godinama donio više odgovarajućih opštih obaveznih uputstava, čija se implementacija redovno prati. Ovakva praksa Federalnog tužilaštva ocijenjena je kao dobra praksa te preporučena ostalim tužilaštvima u BiH u „Dijagnostičkoj analizi integriteta pravosudnog sektora u BiH i mogućih rizika nastanka korupcije ili neetičkog ponašanja u pravosuđu“ USAID-ovog Projekta pravosuđa u BiH koji je podržan od VSTV BiH; U zadnjih pet godina, uočen je konstantan rast broja pritužbi upućenih Federalnom tužilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine koji se ogleda u iznosu od 30%

Redovan i značajan način vršenja nadzora rada kantonalnih tužilaštava obavlja se kroz neposredne dvodnevne ili trodnevne posjete federalnih tužilaca kantonalnim tužilaštvima, kojom prilikom se kontroliše rad tih kantonalnih tužilaštava u skladu sa Uputstvom o postupku nadzora rada kantonalnih tužilaštava u FBiH koje donosi glavni federalni tužilac, a koje se prethodno razmatra i usvaja na Kolegiju

Federalnog tužilaštva. Nakon završetka posjeta i pregleda rada, federalni tužioci sačinjavaju pojedinačne izvještaje za svako kantonalno tužilaštvo sa opisom zatečenog stanja i prijedlogom mjera odnosno preporuka za otklanjanje uočenih nepravilnosti. Prilikom svakog narednog pregleda, obavezno se pažnja poklanja i provedbi prethodno datih preporuka. Ovaj vid nadzora obavljao se već duži niz godina, međutim, u 2019. godini, nije obavljen, budući da je novim Kriterijima za ocjenjivanje rada tužilaca u BiH²² propisana obaveza Federalnog tužilaštva da izvrši pregled i sačini mišljenje o jednom predmetu svih kantonalnih tužilaca i da sačini analitičku ocjenu za pet predmeta svih glavnih kantonalnih tužilaca koji podliježu obavezi neposrednog zaduživanja i rada na predmetima. Stoga je, usljed objektivne nemogućnosti da se izvrši redovni nadzor rada kantonalnih tužilaštava uz analitičko ocjenjivanje navedenih predmeta, a imajući u vidu da analitički predmet takođe predstavlja jedan vid nadzora rada kantonalnih tužilaštava, odlučeno da se redovni nadzor u smislu posjeta kantonalnim tužilaštvima odgodi za 2020. godinu. Nadzor nad kontrolom kantonalnih tužilaštva u toku 2020. godine, nije obavljan u klasičnom smislu, radi razloga uzrokovanih pandemijom Covid 19, te će se eventualni nadzor kantonalnih tužilaštava prema ranijoj praksi u toku 2021. godine, obavljati prilagođavajući se objektivnim i adekvatnim uslovima.

- *U skladu sa Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH i drugim aktima VSTV-a BiH donesenim radi pravilne primjene ovog pravilnika, v.d. glavnog federalnog tužioca je obavljao nadzor nad realizacijom planova rada i planova rješavanja starih predmeta kantonalnih tužilaštava, putem analize izvještaja o rezultatima rada kantonalnih tužilaštava, kao i nadzor nad priznavanjem većeg vrednovanja predmeta od strane glavnih kantonalnih tužilaca.*
- *U saradnji sa projektnim timom VSTV-a BiH (Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta) u toku 2020. godine, održane su sjednice Proširenog kolegija glavnih tužilaca u FBiH posvećene pitanju strateškog planiranja, te je usvojen Strateški okvir za rad tužilaca u tužilaštvima u FBiH za period 2021 – 2023. godine, kojim su utvrđeni konkretni ciljevi djelovanja i rada kantonalnih tužilaštava u narednom periodu.*

Početkom 2017. godine, u okviru IPA projekta 2013 – “Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH”, potpisan je novi Interni finansijski Memorandum o razumijevanju o zajedničkim aktivnostima u cilju realizacije odredbi Grant sporazuma. Krajem 2019. godine, potpisan je novi Interni finansijski Memorandum o razumijevanju o zajedničkim aktivnostima u cilju realizacije odredbi Grant sporazuma u okviru IPA projekta 2017. godine, u kojem su predviđena sredstva za finansiranje plaća jednog stručnog saradnika, dok IPA fond više ne obezbjeđuje sredstva za finansiranje tužilaca i druge troškove koji nastaju u procesuiranju ratnih zločina. Nadzor rada u predmetima ratnih zločina odvijao se kroz kontrolu predmeta u žalbenom postupku, donošenje odluka po pritužbama na odluke o obustavi i neprovođenju istrage kantonalnih tužilaštava, kontrolu optužnica u ovim predmetima i kroz redovnu razmjenu informacija, putem davanja uputa i sugestija kantonalnim tužiocima u rješavanju predmeta ratnih zločina. Nadležnim tijelima redovno su dostavljena četiri kvartalna i četiri finansijska izvještaja, te šestomjesečni i godišnji izvještaj o radu, kao i dva izvještaja na obrascima OSCE-a, iz kojih je vidljiv

²² „Službene novine BiH“ broj: 93/18

značajan napredak u procesuiranju predmeta ratnih zločina i u kojem je prikazan ostvareni cilj predviđen Memorandumom, a to je da se, do kraja 2018. godine, riješi 50% predmeta ratnih zločina evidentiranih u kantonalnim tužilaštvima na dan 05.07.2013. godine, te u narednom periodu nastavi sa smanjenjem broja neriješenih predmeta. Broj osuđujućih presuda bio 10 na nivou Federacije. Tužioci i osoblje koje radi na predmetima ratnih zločina u kantonalnim tužilaštvima i u Federalnom tužilaštvu redovno učestvuju na edukacijama, radionicama, sastancima i obukama iz ove oblasti, unapređujući tako svoja znanja i vještine, te razmjenjujući iskustva

- Počev od 2003. godine, glavni federalni tužilac je, u saradnji sa Kolegijem Federalnog tužilaštva, dao više mišljenja i odgovora na postavljena pitanja kantonalnih tužilaštava koja su se odnosila na primjenu Krivičnog zakona FBiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH, kao i obaveznih uputstava opšteg i pojedinačnog karaktera.²³ Prilikom pregleda rada kantonalnih tužilaštava i pregleda pojedinačnih krivičnih predmeta, nadzor se usmjerava i na provođenje datih obaveznih uputstava. Svrha ovih aktivnosti bila je usmjerena na rješavanje dilema u primjeni materijalnog ili procesnog zakona, ujednačavanje prakse postupanja kantonalnih tužilaštava, poboljšanje efikasnosti rada kantonalnih tužilaštava, te sprečavanje nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja. Međutim, stečena iskustva u ovoj vrsti nadzora ukazuju na to da kantonalna tužilaštva, kako zbog objektivnih, tako i zbog subjektivnih okolnosti, ne posvećuju dovoljno pažnje provođenju obaveznih opštih ili pojedinačnih obaveznih uputstava, zbog čega će i u narednom periodu ovoj vrsti nadzora biti posvećena posebna pažnja.

²³ U dosadašnjoj praksi rada dato je više opštih obaveznih i pojedinačnih uputstava u konkretnim krivičnim predmetima u kantonalnim tužilaštvima, npr: Pojedinačno obavezno uputstvo broj: A-183/2003 od 09.04.2003. godine, Pojedinačno Obavezno uputstvo A-184/03 od 10.04.2003.godine, Mišljenje broj: A-463/2003 od 15.08.2003. godine i A-442/2003 od 18.09.2003. godine, Obavezno uputstvo broj: A-90/2003 od 11.02.2004. godine, Obavezno uputstvo broj: A-90/2005 od 25.02.2005. godine, Obavezno uputstvo broj: A-509/2004 od 18.08.2006. godine, Obavezno uputstvo A-474/05 od 17.04.2007.godine - Uputstvo u postupku nadzoru rada kantonalnih tužilaštva u FBiH, Obavezno uputstvo broj: A-234/2007 od 22.06.2007. godine, Obavezno uputstvo broj: A-396/2007 od 05.11.2007. godine, Instrukcija broj: A-355/2008 od 18.09.2008. godine, Pravila o postupanju u postupku pregovaranja o krivnji i zaključenju sporazuma o krivnji broj: A-503/2008 od 16.12.2008. godine, koja su donijeli glavni federalni tužilac i glavni kantonalni tužioci na sjednici Proširenog kolegija Federalnog tužilaštva FBiH od 16.12.2008. godine, Obavezno uputstvo broj: A-445/2009 od 30.09.2009. godine kojim se stavlja na snagu i u primjenu Uputstvo o postupanju i saradnji OSL i tužioca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage, Zajednički stav Proširenog kolegija Federalnog tužilaštva FBiH o načinu obavljanja konsultacija broj: A-46/2010 od 16.03.2010. godine, Pojedinačno mišljenje Glavnog federalnog tužioca KTA – 95/10 od 03.06.2010. godine, Obavezno uputstvo broj: A-226/2011 od 23.05.2011. godine, Obavezno uputstvo broj: A-88/2013 od 08.02.2013. godine, Obavezno uputstvo broj: A-683/2013 od 25.10.2013. godine kojim se stavlja na snagu i u primjenu Uputstvo o postupanju i saradnji OSL i tužioca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage (ovim uputstvom stavljeno je van snage Obavezno uputstvo broj: A-445/2009 od 30.09.2009. godine), Obavezno uputstvo broj: A-632/2013 od 29.10.2013. godine o postupku rješavanja pritužbi na naredbe o neprovođenju istrage, naredbe o obustavi istrage, kao i pritužbi zbog neefikasnog rada tužilaca u krivičnim predmetima i dr., Obavezno uputstvo A-126/15 od 11.03.2015. godine o postupanju u predmetima protiv osumnjičenih zbog krivičnih djela iz čl. 25 Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, Dopuna Obaveznog uputstva broj A-632/13 od 13.03.2015. godine, Obavezno uputstvo A-376/15 od 25.06.2015.godine, Obavezno uputstvo A-13/15 od 06.01.2016. godine o uložnim žalbama kantonalnih tužilaca, Obavezno uputstvo A-13/15 od 06.01.2016. godine o predmetima u kojima je nastupila zastarjelosti krivičnog gonjenja, Obavezno uputstvo broj A-550/16 od 20.10.2016. godine o postupanju tužilaštava sa KTA i KTN predmetima.

Potpisan je Sporazuma o uspostavi Kordinacijskog tijela glavnih tužilaca između glavnog tužioca tužilaštva BIH, glavnog federalnog tužioca, Republičkog tužilaštva RS i i tužilaštva BD. Sastanak Koordinacionog tijela je održan 11.12.2020. godine, gdje glavni federalni tužilac donio Obavezno uputstvo²⁴ između rješavanja sukoba nadležnosti u tužilaštvima u Bosni i Hercegovini u situacijama kada zakonom nije propisan način rješavanja sukoba nadležnosti i kada su iskorišteni svi prethodni načini rješavanja sukoba nadležnosti koji nisu doveli do rješenja. Zatim razmjenu informacija i koordinaciju sprovedena istraga koje su u toku, a koje se sprovode u više tužilaštava koja su potpisnici ovog Sporazuma, a sa ciljem unaprjeđenja zakonitosti i efikasnosti rada. Također je ovim Sporazumom predviđeno unaprjeđenje saradnje i rješavanje drugih pitanja koja su u nadležnosti tužilaštava u Bosni i Hercegovini..

2.3 Ostale aktivnosti u krivičnoj oblasti

Federalni tužioci su članovi radnih i ekspertnih grupa koje prate implementaciju postojećih propisa iz oblasti krivičnog zakonodavstva u cilju unaprijeđenja praksi pravosudnih organa, te izrade prijedloga za poboljšanje i usklađivanje domaćih zakona sa međunarodnim konvencijama iz relevantnih oblasti i njima garantovanim standardima ljudskih prava i sloboda, kao i radnih grupa koje su obrazovane radi implementacije određenih projekata. Tužioci Federalnog tužilaštva aktivni su učesnici i u izradi različitih drugih zakona, podzakonskih akata i strateških dokumenata iz krivično-pravne oblasti. U periodu od 25-27.02.2020. godine, održana je Regionalna konferencija „pristup djece pravdi“ u organizaciji Ministarstva pravde BIH u saradnji sa UNICEF-om, u BiH i Regionalnim uredom UNICEF-a za Evropu i Centralnu Aziju, gdje su po prvi put prisustvovala i učestvovala djela u kontaktu sa zakonom koja su iznosila svoja iskustva sa pravnim sistemom u zemlja iz kojih dolaze. poruke i zahtjeve prema vladama radi unapređenja pristupa djece pravdi u svakom pogledu gdje je učestvovala federalna tužiteljica specijalizirana za ovu oblast..

Cilj konferencije je bila analiza onog što je u prethodnim godinama ostvareno u reformama posvećenim pravdi za djecu, kao i, u tom pogledu, razmjena dobrih praksi u regionu, kako za djecu protiv kojih se vode krivični postupci, tako i za onu koja se pojavljuju kao svjedoci, oštećeni ili učestvuju u drugim sudskim postupcima, te i za djecu koja su u pokretu i tražioci azila.

Prvog dana konferencije, federalna tužiteljica je imala prezentaciju u okviru panela „Preusmjeravanje od klasičnog krivičnog postupka, restorativna pravda i alternative za zatvorske prakse“, kojom prilikom je iznijela određene primjere dobre prakse nakon stupanja na snagu novog zakona, posebno u FBiH, a koji predstavljaju značajne pomake u pristupu djece pravdi, i to u smislu primjene diverzionih postupaka i izricanja alternativnih mjera - odgojnih preporuka i policijskog upozorenja, te sve više korištenja mogućnosti smještaja maloljetnika tokom pripremnog postupka u privremeni smještaj, kao alternative mjeri pritvora. VSTV BIH, na sjedinici održanoj dana 15/16.09.2020. godine, donio je Odluku o formiranju „Radne grupe za izradu standarda za opremanje prostorija za saslušanje djece u kontaktu sa zakonom“, sa zadatkom da, nakon što izvrši analizu zakonskih propisa iz

²⁴ Obavezno uputstvo A-7/21 od 06.01.2021. godine

predmetne oblasti, izradi i finalni nacrt navedenih standarda. Federalna tužiteljica je imenovana za predsjedavajuću radne grupe koja je imala 11 članova, i to pet tužilaca i sudija iz cijele BiH, zatim stručnu savjetnicu - psihologa, kao i uposlenike VSTV BiH - stručnjaka za investiciono-gradevinske radove, službenika za podršku korisnicima i multimedijalne sisteme i dr., dok je sekretar radne grupe bila koordinatorica pravno-analitičke jedinice VSTV. U periodu od 20/21.10.2020. godine, održan je sastanak radne grupe u Banja Luci, a zatim više on-line sastanaka, te je obavljana e-mail korespondencija između članova radne grupe. Dana 25.12.2020. godine, izrađen je finalni nacrt navedenih standarda, koji je proslijeđen stalnim komisijama VSTV BiH, na davanje mišljenja, nakon čega bi isti trebao biti dostavljen VSTV BiH na usvajanje. Izrađeni dokument sadrži „Opšti dio“ (uvod, svrhu, definicije, osobe koje učestvuju u postupku saslušanja, opšta pravila i korištenje prostorija, i „Tehničke standarde“.

Jedna federalna tužiteljica je u 2020. godini učestvovala u Radnoj grupi za izradu Prednacrtu zakona o bazi podataka rezultata analiza dezoksiribonukleinske kiseline i Pravilnika o načinu prikupljanja i uzimanja uzoraka biološkog materijala za potrebe DNK analize u krivičnom postupku, o načinu pakiranja prikupljenog biološkog materijala, čuvanja, obrade i pohrane uzoraka i dobivenih rezultata DNK analize u FBiH. Grupa se je ponovo sastala 31.08.2020. godine, gdje su dogovorene aktivnosti za 2021. godinu. Takođe je jedna federalna tužiteljica izabrana ispred Federalnog tužilaštva kao savjetnica za „Prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog nasilja“, gdje nije bilo aktivnosti obzirom na pandemiju virusa Covid 19, te će se aktivnosti nastaviti u toku 2021. godine. Dvije federalne tužiteljice su članice Udarne grupa za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije, gdje su u toku 2020. godine, izvještavale udarnu grupu o prikupljanju podataka na osnovu pojedinačnih izvještaja kantonalnih tužilaca koji se bave djelima Trgovine ljudima. Održana su dva sastanka sa predstavnicima Američke ambasade i političkog odjela Američke ambasade. Također su federalne tužiteljice svakodnevno uključene u konsultacije sa kantonalnim tužiocima u postupanju u predmetima trgovine ljudima. Dostavljen je izvještaj o prikupljenim podacima za 2020. godinu Udarnoj grupu u januaru 2021. godine, te će se nastaviti sa ovim aktivnostima i u 2021. Federalni tužioci su također članovi radnih grupa za izradu Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala 2021.-2024., Udarne grupe za borbu protiv terorizma i Radne grupa za pripremu izmjena i dopuna krivičnog zakonodavstva, u kojima će se aktivnosti nastaviti i u 2021. godini.

U maju 2019. godine, u sklopu TAIEX Misije stručne procjene: Saradnja između tijela za provođenje Zakona u BiH, u saradnji sa Direkcijom za evropske integracije, u Sarajevu u prostorijama Delegacije Evropske unije, eksperti Misije za stručnu procjenu su obavili razgovore sa predstavnicima policijskih agencija i tužilaštava u BiH. S tim u vezi, zamjenica glavnog federalnog tužioca je kao predstavnik Federalnog tužilaštva učestvovala u ovim razgovorima, zajedno sa predstavnicima Tužilaštva BiH, KT TK, KT KS i Tužilaštva Brčko distrikta BiH, a tokom kojeg su izneseni stavovi i mišljenja vezano za navedenu tematiku. Nakon toga, eksperti i predstavnici organizatora prisutne predstavnike institucija sa kojima su obavljani razgovori upoznali su sa preliminarim zaključcima koji se odnose na: - Međusobnu saradnju policijskih agencija BiH, - Saradnju tih agencija i tužilaštava u BiH i - Međunarodnu saradnju. Uz konstataciju da se generalno ta saradnja može ocijeniti dobrom, ukazali su na uočene različite probleme, a između ostalog: zbog brojnosti agencija za provedbu zakona u BiH pitanja načina jačanja okvira međusobne saradnje između agencija za provedbu zakona u BiH, a potom i sa tužilaštvima u BiH, naročito radi uspostavljanja specijalizovanih ili međuresornih istražnih timova za rješavanje složenih slučajeva

organizovanog kriminala, korupcije i dr. djela, uspostavljanje baze podataka i regulisanje uzajamnog pristupa tim bazama, razmjena podataka i informacija između agencija za provedbu zakona i tužilaštava, organizovanje zajedničkih edukacija itd., a kao ilustraciju sporog poboljšanja te saradnje, posljedicom toga i neefikasnog rada, time i uspješnih krajnjih rezultata navedeno je još uvijek neriješeno uspostavljanja bh. oficira za vezu sa EUROPOL-om, jednom od najvažnijih tačaka po pitanju sigurnosti u procesu evropskih integracija i obaveza koja proizilazi iz Sporazuma o saradnji kojeg je BiH potpisala sam Europskom policijom (EUROPOL). Aktivnosti nisu realizovane u 2020. godini radi objektivnih razloga koje je pandemija uzrokovala, ali se nastavak aktivnosti očekuje u 2021. godini. Također je u toku 2020 godine u oktobru mjesecu održano XIII Stručno savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini gdje su učestvovali predstavnici Centara za edukaciju sudija i tužitelja FBiH i RS, Pravosudnom komisijom Brčko distrikta, te su u pripremi i organizaciji Savjetovanja podršku su pružili Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH, USAID, TRIAL International, UNICEF u BiH, OSCE u BiH, EMMAUS, IOM u BiH, Vijeće Europe, i OPDAT. Radionice su realizirane pod okriljem četiri tematska panela: korupcija i organizirani kriminal visokog nivoa (Panel 1); ratni zločin (Panel 2); trgovina ljudima (Panel 3); djeca u kontaktu, te djeca u sukobu sa zakonom (Panel 4), gdje su doneseni konkretni zaključci. Svi federalni tužioci su ostvarili potreban broj dana edukacije u 2020. godini.

2.4 Upravna, građanska i administrativna oblast

U upravnoj oblasti, prema Zakonu o upravnom postupku²⁵ takođe su predviđena određena ovlaštenja nadležnog tužioca u postupku po pravnim lijekovima. Tako, između ostalih, tužilac može izjaviti žalbu protiv rješenja kojim je povrijeđen zakon u korist pojedinaca ili pravnog lica, a na štetu javnog interesa.²⁶ Federalni tužilac je takođe ovlašten pod zakonom predviđenim uslovima izjaviti vanredne pravne lijekove protiv konačnog, odnosno onog upravnog akta protiv kojeg nije dopuštena žalba, a koji je donio federalni organ uprave - obnovu postupka,²⁷ zahtjev za zaštitu zakonitosti,²⁸ poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora²⁹ i vanredno ukidanje rješenja.³⁰

U toku 2020. godine je bio j predmet po vanrednom pravnom lijeku - zahtjev za sudsku zaštitu u prekršajnoj oblasti (oznaka: UT).

U građanskoj oblasti, po vanrednom pravnom lijeku (oznaka: GT), nije bilo predmeta u 2020. godini.

U radu Federalnog tužilaštva redovno se nalazi i značajan broj administrativnih predmeta, koji se tiču različitih aktivnosti koje ovo tužilaštvo preduzima u okviru svojih nadležnosti. Ovi predmeti, između ostalog, obuhvataju i rad na izradama različitih strategija, izvještavanje o implementaciji strategija i/ili akcionih planova iz djelokruga Federalnog tužilaštva, pružanje informacija i aktivnosti u saradnji sa određenim državnim i međunarodnim institucijama i organizacijama civilnog društva, prikupljanje relevantnih

²⁵ Zakon o upravnom postupku, „Službene novine FBiH“ broj: 2/98 i 48/99.

²⁶ Član 221 Zakona o upravnom postupku.

²⁷ Član 247 Zakona o upravnom postupku.

²⁸ Član 259 Zakona o upravnom postupku.

²⁹ Član 261 Zakona o upravnom postupku.

³⁰ Član 265 Zakona o upravnom postupku.

podataka i obavještenja od kantonalnih tužilaštava u FBiH važnih za efikasnu organizaciju rada i realizaciju usvojenih politika, itd.

Federalno tužilaštvo je u 2020. godini imalo u radu ukupno 520 administrativna predmeta (A predmeti), koji su do kraja godine svi riješeni.

U julu 2016. godine, VSTV BiH je usvojilo Smjernice za izradu i provođenje plana integriteta u pravosudnim institucijama BiH³¹, na temelju kojih je glavni federalni tužilac donio odluku o formiranju Radne grupe za izradu Plana integriteta Federalnog tužilaštva³². Radna grupa je, donošenjem Programa rada, započela aktivnosti na izradi Plana integriteta i u 2017. godini izradila prijedlog Plana integriteta, koji je nakon pribavljene saglasnosti od strane glavnog federalnog tužioca, poslan na mišljenje VSTV-u. Nakon što je dostavljeno mišljenje VSTV-a, glavni federalni tužilac je usvojio Plan integriteta³³, imenovao koordinatora realizacije Plana integriteta i započete su aktivnosti na njegovoj provedbi.

Koordinator Plana integriteta i izvršioци mjera iz Plana za upravljanje rizicima Plana integriteta FT FBiH realizovali su većinu zadataka i mjera čija je realizacija predviđena u toku 2020 godine, kao i mjera čija je realizacija započeta takom ranijih godina, a čije provođenje je kontinuiranog karaktera, o čemu će, u ostavljenom roku, biti dostavljen Izvještaj VSTV BiH, kao i prethodnih godina.

2.5 Ostvarenje Plana rada u 2020. godini

U odnosu na pretpostavljeni obim rada koji je naveden u Planu rada za 2020. godinu, evidentno je da je riješeno manje KTŽ predmeta (za 77), budući da je priliv ovih predmeta u 2020. godini u značajnom padu u odnosu na prethodne tri godine. Riješeno je više KTŽK predmeta u odnosu na planirani obim rada (za 5), a dva predmeta su ostala neriješena na sudu, pa se očekuje zakazivanje i održavanje pretresa u toku 2021. godine, a u cilju donošenja presude. Što se tiče KTŽKŽ predmeta riješena su 7 predmeta više u odnosu na planirani obim rada jer je priliv ove vrste predmeta bio u izvještajnom periodu u blagom porastu u odnosu na period koji je uzet u obzir pri planiranju priliva. U toku 2020. godine, u odnosu na planirani obim rada, riješeno je i više KTA predmeta (za 4), ali manje KTPP predmeta (za 2) i A predmeta (za 191), što je bilo uvjetovano smanjenjem priliva predmeta u odnosu na prethodne godine.

Dakle, do manjeg, odnosno većeg broja riješenih predmeta u odnosu na planirani obim rada, došlo je iz razloga smanjenja, odnosno povećanja priliva u navedenim vrstama predmeta na koji parametar ovo tužilaštvo ne može uticati.

3 USLOVI SMJEŠTAJA, KADROVSKA, TEHNIČKA I FINANSIJSKA OPREMLJENOST ZA VRŠENJE OSNOVNIH DUŽNOSTI

³¹ broj 08-02-3-2080-1/2016, od 08.07.2016. godine

³² broj A-406/16, od 06.09.2016. godine

³³ Odluka o usvajanju i provođenju Plana integriteta, broj A-406/16 od 30.03.2018. godine

3.1 Uslovi smještaja

Kada su u pitanju uslovi smještaja Federalnog tužilaštva F BiH, problem i dalje predstavlja disperziranost službenih prostorija Federalnog tužilaštva na tri sprata (prizemlje, 2. i 4. sprat), a što značajno utiče na sigurnosne uslove, internu i komunikaciju sa strankama, racionalnost ulaganja sredstava za neophodna kapitalna ulaganja itd. Neophodno je pristupiti izmjeni elektro-instalacija u zgradi u kojoj je smješteno Federalno tužilaštvo, jer kapacitet postojećih instalacija ne može zadovoljiti normalno korištenje klima uređaja i drugih potrošača električne energije, ne samo Federalnog tužilaštva, nego i ostalih korisnika koji su smješteni u istoj zgradi. Također, jedno od urgentnih pitanja jeste pitanje sigurnosnih uslova, koje je potrebno što poboljšati, ali koje je ovisi u osnovi od samog rješavanja uslova smještaja. Vrhovni sud je još u 2016. godini pokrenuo aktivnosti u cilju iznalaženja mogućnosti da se racionalnije preraspodijeli prostor, podigne razina sigurnosti na viši nivo, pa su u tom smislu održani sastanci sa predstavnicima Vrhovnog suda FBiH, Ustavnog suda FBiH i Sudske policije FBiH, a očekuje se i u toku 2021.godine nastavak aktivnosti zajedno sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

Stupanjem na snagu Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, problem smještajnih kapaciteta i uslova smještaja ponovo je aktualiziran i dodatno naglašen nedostatnošću prostora za smještaj novih kadrova (tužilaca, stručnih savjetnika i ostalog administrativnog osoblja) koje je potrebno uposliti u Poseban odjel Federalnog tužilaštva, te se javila i potreba osiguranja dodatnih prostorija radi vršenja poslova iz prvostepene nadležnosti (prostorija za saslušanja, čuvanje dokaza, arhiva, i sl.). Vlada F BiH je u kontekstu rješavanja problema smještaja donijela Odluku broj: 2005/14 od 13.11.2014. godine, prema kojoj bi se Federalno ministarstvo pravde dana 01.02.2015. godine³⁷ trebalo preseliti u druge prostorije, dok bi se prostor na trećem spratu, gdje se trenutno nalazi Ministarstvo, dao na korištenje Federalnom tužilaštvu i Vrhovnom sudu. Međutim, Vlada F BiH je potom odluku o iseljenju Federalnog ministarstva pravde stavila van snage³⁸. Tokom 2019. godine sa predstavnicima OSCE održani su sastanci na temu formiranja, odnosno problema na koje se nailazi prilikom formiranja i smještaja posebnog odjela FT F BiH, prilikom čega su doneseni zaključci i zauzeti stavovi u vezi daljnjeg postupanja FT F BiH. Tokom 2020.godine usljed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa pojedinih objekata koju su ponuđeni kao opcija za smještaj u prethodnim godinama, pitanje prostora i smještaja Posebnog odjela nije riješeno, a kako je u prethodnoj godini proglašeno stanje nesreće u FBiH uslijed pandemije COVID-19, dodatno je odložilo rješavanje navedenog pitanja.

3.2 Kadrovska osposobljenost

U toku 2020. godine u Federalnom tužilaštvu je bilo zaposleno ukupno 25 zaposlenika, i to: 11 tužilaca, 5 državnih službenika, od čega 1 rukovodeći državni službenik-sekretar, 8 namještenika i 1 stručni saradnik za ratne zločine po ugovoru na određeno vrijeme (počela sa radom 22.10.2018.godine, u okviru realizacije IPA 2012/2013, a nastavila sa radom kroz Projekt IPA 2017). Početkom 2020. godine popunjeno je mjesto jednog

³⁷ Ovaj rok je Vlada FBiH Odlukom V broj: 134/2015 od 10.02.2015. godine prolongirala na 01.10.2015. godine.

³⁸ Odluka Vlade FBiH V broj 860/2015 od 09.07.2015. godine.

federalnog tužioca, a mjesto glavnog federalnog tužioca tokom 2020.godine obavljao je prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca u svojstvu vršioca dužnosti koji je na tu funkciju imenovan odlukom VSTV BiH od 27.11.2018.godine. U toku mjeseca decembra VSTV je imenovao novog Glavnog federalnog tužioca FTBIH, koji je stupio na dužnost 01.01.2021. godine.

Tokom 2020. godine, u Federalnom tužilaštvu tri zaposlenika su prestala sa radom, i to 2 stručna savjetnika (jedna stručna savjetnica prekinula je radni odnos zbog odlaska u inostranstvo, a druga je imenovana Odlukom VSTV BiH na poziciju sudije općinskog suda), a stručna saradnica na IPA projektu prestala je u mjesecu oktobru sa radom zbog okončanja projekta.

Slijedom navedenog, tužilaštvo je, putem ADS FBiH raspisalo 2 javna konkursa za popunu radnih mjesta stručnih savjetnika. Jedan konkurs je okončan i stručna savjetnica je počela sa radom u mjesecu decembru 2020.godine, a po drugom konkursu je donijeto rješenje o postavljenju stručnog savjetnika, rok za žalbe je u toku, pa se početak rada očekuje tokom mjeseca februara 2021.g.

Zbog stanja nesreće koje je u Federaciji BiH proglašeno u mjesecu martu 2020.godine, tužilaštvo nije raspisivalo konkurse za ostala nepopunjena radna mjesta.

Federalno tužilaštvo F BiH je u mjesecu septembru 2020.godine godine je donijelo Rješenje o poništenju rješenja o postavljenju državnog službenika na radno mjesto stručnog savjetnika- pravnik za radne odnose, javne nabavke i opće poslove u Federalnom tužilaštvu Federacije BiH iz septembra 2018.godine, obzirom da imenovana savjetnica nije počela to tog trenutka sa radom, a rebalansom Budžeta za 2020.godinu federalni parlament povukao je sva sredstva namijenjena za funkcionisanje i rad Posebnog odjela (pozicije plata, naknada plata, stalnih sredstava), a ni u projekcijama Budžeta za narednu godinu nisu planirana sredstva za rad Posebnog odjela.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Federalnog tužilaštva F BiH utvrđena je unutrašnja organizacija Federalnog tužilaštva i tužilačkih odjela, kojih je prema važećem pravilniku dva i to: Odjel opšte nadležnosti (Odjel I) i Posebni odjel za suzbijanje korupcije, organiziranog i međukantonalnog kriminala (Odjel II). Pravilnik predviđa proširenje sistematizacije Federalnog tužilaštva, te je broj tužilaca, u skladu sa odlukom VSTV-a BiH,³⁹ povećan za dodatnih deset tužilaca za potrebe ustanovljenja i rada Posebnog odjela. Osim dodatnih tužilaca Posebnog odjela, Pravilnikom je, u skladu sa Kriterijima VSTV BiH,⁴⁰ sistematizovano još 18 državna službenika i 15 namještenika.

Može se zaključiti da je, u odnosu na nadležnosti Federalnog tužilaštva, izuzimajući Posebni odjel, koji ni u toku 2020. godine nije oformljen, kadrovska osposobljenost bila na relativno zadovoljavajućem nivou, ali još uvijek nedovoljna za njegov efikasniji rad u smislu što cjelovitijeg i djelotvornijeg obavljanja zakonom propisanih nadležnosti. Pri tome se naročito misli na budžetska sredstva koja je nužno osigurati za zapošljavanje određenog

³⁹ Odluka VSTV BiH o povećanju broja tužilaca u Federalnom tužilaštvu FBiH broj: 04-02-3069/2014 od 24.09.2014. godine.

⁴⁰ Kriteriji VSTV BiH za određivanje potrebnog broja uposlenika u tužilaštvima u BiH broj: 06-09-1784-1/2012 od 08.05.2012. godine

broja državnih službenika u svojstvu stručnih savjetnika i daktilografa koji bi pomagali tužiocima u obavljanju poslova iz osnovne, trenutne djelatnosti, a dio sredstava bio bi potreban i za izmjena platih razreda unutar postojeće sistematizacije, i eventualno zapošljavanje još jednog administrativnog radnika.

3.3 Materijalna i tehnička opremljenost

Informacioni sistem Federalnog tužilaštva čine 54 radne stanice (desktop računara), od toga 28 u funkciji, 16 novih i 10 starih računara (kao rezerva), 2 servera (jedan aktivan i jedan u rezervi) sa po dva virtualna servera i to windows server 2016 kao domenski kontroler i windows server 2012 kao file server, 41 lokalni printer (od toga 27 u funkciji i 14 novih) i 1 mrežni printera, te aktivna i pasivna mrežna oprema neophodna za uspostavljanje lokalne mreže, koja je povezana na jedinstvenu mrežu širokog područja (WAN) za sve sudove i tužilaštva u BiH.

Najveći dio informatičke opreme je nabavljen putem IPA projekata, USAID-JSDP II, Švicarskog projekta - podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini, odnosno donacija VSTV BiH, dok je manji dio opreme nabavljan od sredstava iz budžeta Federalnog tužilaštva.

Svi računari imaju instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft office 2016 paket. Svi računari posjeduju licenciran OS i software, te CAL licence za Microsoft Server i Microsoft Exchange Server. Na računarima je instaliran Sistem za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima (TCMS) koji je putem VPN i SDH telekomunikacijske veze spojen na data centar u VSTV BiH, a na jednom računaru nalazi se sistem za upravljanje bibliotekom.

Starost računara u funkciji je između pet i sedam godina, dok je starost rezervnih oko sedam, osam godina. Kako su evidencija i upravljanje predmetima u potpunosti automatizovani, odnosno kako se prestalo sa manuelnim načinom rada, TCMS je postao jedan od najvažnijih alata za rad, kako tužilaca, tako i stručnih savjetnika, upisničara i daktilografa. Zbog toga je neophodno pored redovnog održavanja obavljati i redovno obnavljanje opreme. Prema dosadašnjim iskustvima za obnavljanje opreme potrebno je na godišnjem nivou izdvojiti od 15% do 20% vrijednosti cjelokupne IT opreme, kako starost ove opreme ne bi prelazila 7 godina.

Od ostale tehničke opreme u Federalnom tužilaštvu se još nalazi oprema za audio snimanje, video konferencijska oprema, 5 kopir-aparata sa maksimalnom veličinom originala A3 i brzine kopiranja između 18 i 30 kopija u minuti, 3 fax aparata, 1 projektor i 1 plazma TV 42", 3 skenera za skeniranje dokumenata u TCMS i 12 laptopa.

Federalno tužilaštvo posjeduje 3 automobila, i to „Škoda Octavia Elegance“ nabavljen 2005. godine i „Citroën C5“ nabavljen 2012. godine. Takođe, od decembra 2017. godine, u posjedu Tužilaštva je i automobil marke „Škoda Octavia Ambition“, koji je Tužilaštvu poklonjen od strane VSTV-a BiH, a na temelju Sporazuma između VSTV-a i Evropske komisije za projekat "IPA 2013 - Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH“.

Iako bi u narednom periodu trebalo pokrenuti aktivnosti za modernizaciju voznog parka ovog tužilaštva, kada je u pitanju zamjena vozila marke „Škoda Octavia Elegance“, s obzirom na starost i broj pređenih kilometara ovog vozila, imajući u vidu cjelokupno stanje u Budžetu Federacije obzirom na pandemiju COVID 19, izvjesno je da će ta aktivnost biti prolongirana.

3.4 Budžet i izvršenje budžeta u 2020. godini

Budžet za 2020. godinu objavljen u službenom glasilu „Službene novine FBiH“ broj: 99/19, unutar kojeg je Federalnom tužilaštvu FBiH odobren u visini od 4.056.023 KM, a Rebalans Budžeta objavljen je u službenom glasilu „Službene novine FBiH“ broj: 28/20, nakon čega je odobreni iznos Budžeta za Federalno tužilaštvo FBiH iznosio 1.840.907 KM. Od navedenog je realizirano ukupno 1.651.069 KM, pa proizilazi da su budžetska sredstva trošena sa „pažnjom dobrog domaćina“.

Sva budžetska sredstva trošena su u skladu sa Zakonom o budžetu FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta FBiH, te drugim propisima u oblasti finansijskog poslovanja.

Federalnom tužilaštvu je, u okviru IPA projekta 2017, na ime budžetske podrške tužilaštvima za rad na predmetima ratnih zločina, u okviru praćenja provođenja Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina donirano 13.743,97 KM, od kojeg iznosa je utrošeno 13.433,01 KM. Na ime troškova IPA 2017 nedostajuća sredstva do 06.10.2020. godine u iznosu od 8.012,84 KM pokrivena su uplatom u mjesecu januaru 2021. godine.

3.5 Finansijska revizija Federalnog tužilaštva Federacije BiH

U toku 2020. godine Ured za reviziju institucija u FBiH proveo je reviziju finansijskog poslovanja i zakonske usklađenosti Federalnog tužilaštva Federacije BiH. U mjesecu septembru 2020.godine Federalnom tužilaštvu Federacije BiH dostavljen je Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2019.godinu, koji je pozitivan i u kojem je navedeno da se finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, te da je finansijski položaj tužilaštva i izvršenje Budžeta u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine je postupilo po preporuci iz Izvještaja i poduzelo radnje na unaprijeđenju već uspostavljenog sistema unutrašnjih kontrola i sistema finansijskog upravljanja u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i vazećim standardima, posebno u pogledu mapiranja procesa poslovanja, procjene rizika, i unaprijeđenja Registra rizika, te dostavilo obavijest Uredu i Federalnom ministarstvu finansija o poduzetim mjerama po preporukama iz Izvještaja.

Formirana je radna grupa za uspostavljanje, razvoj i koordinaciju aktivnosti na provođenju FUK u Federalnom tužilaštvu FBiH, kojom su obuhvaćene sljedeće oblasti poslovanja unutar kojih će se vršiti procjene rizika i mapiranje procesa poslovanja i to: računovodstvo i finansije, pisarnica, opći poslovi i javne nabavke, IT oblast i odnosi sa javnošću.

U međuvremenu nas je Federalno ministarstvo finansija obavijestilo da je u toku izrada aplikacije koja će poslužiti za automatizaciju izvještavanja o FUK i internoj reviziji, te da će

aplikacija obuhvatiti i module za FUK koji sadrže mape poslovnih procesa i registre rizika, kao i module za internu reviziju, a sve u cilju da se putem informatizacije dodatno olakša razvoj i unaprijeđenje oblasti FUK i interne revizije u organizacijama javnog sektora u Federaciji BiH.

Odsjek za finansijske i računovodstvene poslove, koji je pretežiti nosilac aktivnosti u implementaciji finansijskog upravljanja i kontrole za potrebe Federalnog tužilaštva Federacije BiH, je prema uputama i smjernicama Sekretara Federalnog tužilaštva F BiH pripremio nacrt izmjena i dopuna internog propisa o finansijskom upravljanju i kontroli u Federalnom tužilaštvu F BiH.

Radna grupa je sačinila pregled:

1. Osnova finansijskog upravljanja i kontrole,
2. Pregleda standarda interne kontrole,
3. Provođenje standarda interne kontrole koji uključuju kontrolno okruženje, upravljanje ljudskim resursima, organizacionu strukturu, delegiranje ovlaštenja i odgovornosti,
4. Procjenu rizika i upravljanje rizikom te definisala načine upravljanja rizicima na način da je sačinila slijedeće interne obrasce; **Obrazac za utvrđivanje / popis poslovnih procesa** (Obrazac broj 1.) **Mapa poslovnih procesa** (Obrazac broj 2.), **3 . Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika** (Obrazac broj 3.), **Registar rizika** (Obrazac broj 4.) i **5. Plan kontrola** (Obrazac broj 5.).
5. Standarde informacija i komunikacije,
6. Standard praćenja i procjene sistema u oblasti finansija i računovodstva.

4 IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEŠKIH CILJEVA PREDVIĐENIH STRATEŠKIM OKVIROM ZA TUŽILAŠTVA U FBIH 2020-2022

U odnosu na ciljane rezultate predviđene Strateškim okvirom za tužilaštva u FBiH za period 2018 – 2020 (u daljem tekstu: Strateški okvir), koji je utvrđen na Kolegiju glavnih tužilaca održanom dana 14 i 15.12.2017. godine i usvojen odlukom glavnog federalnog tužioca broj A-195/16, od 31.01.2018. godine, Federalno tužilaštvo je u 2018. godini postavilo strateški cilj 3. Strateškog okvira („Povećati transparentnost i povjerenje građana u rad Federalnog tužilaštva“. U pogledu strateških ciljeva 1. („Smanjiti broj starih predmeta“) i 2. („Povećati efikasnost i kvalitet rada tužilaštava“) konstatovano je da isti nisu primjenjivi na Federalno tužilaštvo, s obzirom na njegove specifične nadležnosti, ali će ovo tužilaštvo, u skladu sa svojom funkcijom nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, vršiti nadzor i nad ispunjenjem ovih strateških ciljeva od strane kantonalnih tužilaštava u FBiH.

U saradnji sa projektnim timom VSTV-a BIH (Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta) u toku 2020. godine, održane su svije sjednice Proširenog kolegija glavnih tužilaca u FBIH posvećene pitanju strateškog planiranja, odnosno praćenju realizacije prethodnog Strateškog okvira i uspostavljanju konkretnih ciljeva djelovanja i rada tužilaštva u FBIH za budući trogodišnji izvještajni period.. Na sjednici Proširenog kolegija glavnih tužilaca Federacije BIH, održane 01.02.2021. godine u Mostaru, došlo je do dopune smjernice 2.3. koja glasi „Smanjiti omjer uvažених притужби u odnosu na broj riješenih притужби na negativne tužilačke

odluke“, te će se ista dopuniti na način „da se pripremi stanje sa pritužbama Federalnog tužilaštva, koji će se broj inkorporirati u Strateški plan na sljedećoj sjednici Proširenog kolegija glavnih tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine“. Smjernica 3.1. za 2021. godinu će se mjeriti parametrom prema 2019. godini, a ne prema 2020. godini, radi situacije koju je uvjetovala pandemija virusa COVID-19, te je postavljena na način „ Za 2021. godinu će se povećati broj riješenih KTK predmeta za 5% u odnosu na 2019. godinu.

Također je u toku 2021. godine, Federalno tužilaštvo pristupiti izradi novog Obaveznog uputstva u saradnji sa glavnim kantonalnim tužiocima gdje će se pristupiti rješavanju najstarijih predmeta počevši od starosti inicijalnog akta, te je upućena inicijativa od strane Federalnog tužilaštva BiH, glavnim kantonalnim tužiocima da osmisle novi način vrednovanja pojedinih predmeta koji se tiču krivičnih dijela visoke korupcije, koji se zbog svoje složenosti i obimnosti se ne mogu završiti u kratkom vremenskom periodu, te će biti ista upućena VSTV-u na uvid i odobravanje.

4.1 Ciljani rezultat 2.3 – Smanjiti omjer uvaženih pritužbi u odnosu na broj riješenih pritužbi na negativne tužilačke odluke

2019	2020	2021
<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2018.</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2019.</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2020, +odluke Federalnog tužilaštva FBiH</i>

4.2 Ciljani rezultat 3.1 – Povećati broj riješenih KTK predmeta

2019	2020	2021
<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2018.</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2019.</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2020.</i>

4.3 Obavješćavanje javnosti o radu tužilaštva

Federalno tužilaštvo, odnosno glavni federalni tužilac redovno izvyještava VSTV BiH o svom radu i o radu kantonalnih tužilaštava u FBiH, koje svake godine Parlamentu FBiH podnosi detaljan izvještaj o radu i stanju u tužilaštvima i sudovima u FBiH, a takođe i javnost putem web stranice Federalnog tužilaštva.

Kontinuirano se obavještava javnost (mediji i druge grupe javnosti zainteresovane za rad Federalnog tužilaštva) o stanju kriminaliteta i drugim pojavama kada se za tim ukaže potreba, kao i o predmetima u kojima ovo tužilaštvo postupa, ako to ne šteti interesima postupka i kada za to postoji interesovanje javnosti. Komuniciranje sa zainteresovanim stranama je izuzetno važan proces u poboljšanju razumijevanja rada i djelovanja institucije federalnog tužilaštva, kao i transparentnosti u radu. Jačanjem povjerenja javnosti u rad ove institucije, gradi se pozitivan imidž i doprinosi jačanju povjerenja javnosti u pravosudni sistem.

Osobe zadužene za odnose s javnošću u Federalnom tužilaštvu su glavni federalni tužilac, sekretar i službenik za odnose s javnošću. Od 2008. godine, Federalno tužilaštvo ima uposlenog 1 stručnog savjetnika - službenika za odnose s javnošću, što je obaveza svake javne institucije propisana Zakonom o slobodi pristupa informacijama u FBiH.⁴⁵ Službenik za odnose s javnošću je, prije svega, zadužen za efikasno posredovanje u komunikaciji između Federalnog tužilaštva i javnosti, a čime se osigurava adekvatna informisanost javnosti o radu i uslugama institucije i mogućnost da javnost dobije podatke i/ili dokumentaciju od strane Federalnog tužilaštva, u skladu sa zakonom. U svrhu što efikasnijeg informisanja javnosti, uz istovremeno poštovanje ljudskih prava i interesa postupka, Federalno tužilaštvo je razvilo i Strategiju za odnose s javnošću i informisanje, Vodič za pristup informacijama i obrasce zahtjeva za intervju ili gostovanje u emisiji.

Radi što bolje komunikacije i pravovremene informisanosti medija i javnosti, Federalno tužilaštvo u okviru portala www.pravosudje.ba ima i svoju web stranicu <http://ft-fbih.pravosudje.ba/> na kojoj se redovno objavljuju sve važnije informacije o radu, organizaciji i aktivnostima Federalnog tužilaštva. O ažurnosti i selekciji informacija koje se objavljuju na web stranici stara se Uredništvo web stranice, kojeg čine glavni federalni tužilac, službenik za odnose s javnošću i IKT službenik.

Prema evidenciji Federalnog tužilaštva FBiH, tokom 2020. godine, ovom tužilaštvu dostavljeno je 138 zahtjeva za pristup informacijama. Priroda zahtjeva je različita, od provjere određenih lica kroz krivičnu evidenciju (95), do novinarskih zahtjeva za pristup informacijama (5), poslaničkih pitanja, pravnih i fizičkih lica (38). S obzirom da nije utvrđen nijedan izuzetak u smislu članova 6. 7. i 8., kao ni ograničenja u smislu člana 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, svi zahtjevi su blagovremeno obrađeni, te su odgovori na vrijeme dostavljeni tražiteljima informacija. U ovoj godini Federalno tužilaštvo je redovno podnosilo izvještaje Instituciji Ombudsmana BiH u skladu sa članom 20 stav 3 Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH.

ZAKLJUČNA OPAŽANJA

Iz iznesenih podataka u ovom izvještaju proizilazi da Federalno tužilaštvo ažurno obavlja poslove iz svoje djelatnosti, u skladu sa Zakonom o Federalnom tužilaštvu FBiH, Pravilnikom o orijentacionim mjerilima i donesenim Planom rada, zbog čega će se i u narednom periodu o tome strogo voditi računa.

Na 29 vanrednoj sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, dana 24.09.2020. godine, usvojena je nova revidirana Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina

⁴⁵ Zakon o slobodi pristupa informacijama u FBiH, „Službene novine Federacije BiH“ broj: 32/01, 48/11 i 100/13.

sa aneksima A I B., čiji fokus predstavljaju prevashodno pravosudni aspekti problematike rješavanja predmeta ratnih zločina, a koja predstavlja strateški dokument za pronalazak najboljeg pristupa sistemskog rješavanja velikog broja predmeta ratnih zločina koji se nalaze pred pravosuđem u BiH. Broj predmeta ratnih zločina koji se upućuju na procesuiranje u tužilaštva u Federaciji BiH je u porastu, a očekuje se da će i dalje rasti, odnosno da će znatno veći broj ovih predmeta biti procesuiran od strane pravosudnih institucija u entitetima nakon što se usvoji izmijenjena Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina i nakon što se u skladu sa istom, manje složeni predmeti ustupe entitetskim tužilaštvima. Potpisani memorandumi o razumijevanju sa Nadzornim tijelom za praćenje provođenja Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina i pružanje budžetske podrške tužilaštvima iz sredstava IPA 2012/2013 fondova, te zapošljavanje određenog broja tužilaca i zaposlenika u tužilaštvima direktno su uticali na smanjenje broja neriješenih predmeta ratnih zločina. Iz rezultata rada zabilježenih u 2018. godini proizilazi da je svako pojedino kantonalno tužilaštvo uspjelo da realizuje obavezu predviđenu MoR-om, te riješi i više od predviđenih 50% koji su planirani da se okončaju do kraja 2018. godine iz kvote zatečenih predmeta ratnih zločina u tim tužilaštvima. U toku 2018. godine, iz navedenog Projekta, redovno su isplaćivane plate za federalnog tužioca i stručnu saradnicu, a krajem oktobra primljena je na rad nova stručna saradnica, s obzirom da je prethodnoj koja je navršila 3 godine rada u tužilaštvu prestao radni odnos. U okviru raspoloživih sredstava iz IPA fonda nisu predviđena sredstva za nadzor u kantonalnim tužilaštvima u 2018. godini, pa se nadzor rada u predmetima ratnih zločina odvijao kroz kontrolu predmeta u žalbenom postupku, donošenje odluka po pritužbama na odluke o obustavi i nesprovođenju istraga kantonalnih tužilaštava, kontrolu optužnica u ovim predmetima i kroz redovnu razmjenu informacija, putem davanja uputa i sugestija kantonalnim tužiocima u rješavanju predmeta ratnih zločina. Isplata posljednje tranše iz granta predviđena je za januar 2019. godine, kada federalni tužilac prelazi na finansiranje iz budžeta FBiH, a sredstva za finansiranje stručnog saradnika i dalje će biti obezbjeđivana iz sredstava IPA projekta.

U 2014. godini Parlament FBiH je usvojio Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH (stupio na snagu 01.08.2014. godine, a trebao se početi primjenjivati od 01.02.2015. godine), kao i Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom (stupio na snagu 11.09.2014. godine, sa početkom primjene od 11.03.2015. godine). S obzirom da su aktivnosti na stvaranju neophodnih kadrovskih, finansijskih, prostornih i materijalno-tehničkih uslova, neophodnih za uspješnu primjenu ovih zakona vođene od strane izvršne vlasti nedovoljnom dinamikom, može se konstatovati da, kao i prethodnih godina, i u 2018. godini nisu ostvareni uslovi za početak funkcionisanja posebnih odjela Federalnog tužilaštva i Vrhovnog suda. Do kraja 2018. godine zbog neobezbjeđenja potrebnih budžetskih sredstava kao ni potrebnog prostora VSTV BiH nije mogao imenovati tužioce, a nije mogao ni otpočeti proces zapošljavanja potrebnog broja državnih službenika i namještenika. Federalno tužilaštvo će u narednom periodu nastaviti aktivno učestvovati u obavljanju onih aktivnosti koje će biti usmjerene na stvaranje uslova za početak primjene Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH.

Federalno tužilaštvo će, i u budućem radu, raditi na implementaciji strateških dokumenata. Ovo tužilaštvo će, kao i 2020. godine kao i u toku 2021. godine, raditi na implementaciji Strategije za postupanje sa osobama koje dolaze u kontakt s tužilaštvima u BiH, s ciljem povećanja transparentnosti i povjerenja javnosti u rad Federalnog tužilaštva, kao i ispunjenja svi drugih ciljeva Strategije. Takođe, u narednoj godini nastaviti će se aktivnosti na provođenju Plana integriteta Federalnog tužilaštva, a realizacija mjera koje će

biti predviđene Planom integriteta treba osigurati prevenciju i suzbijanje koruptivnog, neprihvatljivog i neetičkog ponašanja u Federalnom tužilaštvu.

Aktivnosti na jačanju i unapređenju mehanizama za prevenciju neželjenog ponašanja zaposlenih nastaviće se i u sljedećoj godini, a u skladu sa Smjernicama za prevenciju seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u BiH.

Shvatajući važnost svoje uloge u suzbijanju svih vidova kriminaliteta, Federalno tužilaštvo će i u narednom periodu aktivno doprinositi, u okviru svoje nadležnosti, saradnji sa VSTV BiH, izvršnim i zakonodavnim organima u cilju stvaranja neophodnih uslova za jačanje samostalnosti i nezavisnosti u radu, kao i daljem unapređenju efikasnosti i kvaliteta rada tužilaštava u FBiH.

GLAVNI FEDERALNI TUŽILAC

Munib Halilović